

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος δωδέκατος

Συνδρομή ἑτησία : Ἐν Ἀθήναις, φρ. 10, ἢ ταῖς ἑκαταῖς φρ. 12, ἢ τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους καὶ εἶναι ἑτησίαι. — Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6

29 Νοεμβρίου 1881

ΕΙΣ ΠΟΝΤΙΚΟΣ

[Κατὰ τὸ γαλλικόν].

Α'

Ἦτο ἀληθὴς ποντικὸς, ἀλλὰ ποντικὸς ἀνθρώ-
πινος ὁ Δίκ.

Ἀνάγκη δὲ πρὸ παντὸς ἄλλου νὰ μάθῃ ὁ ἀ-
ναγνώστης, ὅτι ἐν τῇ Νέᾳ Ὁρλεανῇ, ὅπου ἔζη ὁ
μικρὸς ἡμῶν ἥρωας, ποντικοὶ καλοῦνται οἱ μικροὶ
πλάνητες, οἵτινες, ἐκ τῆς λαφυραγωγίας ἀπο-
ζῶντες, οἰκειοποιοῦνται πᾶν ὅ,τι κατορθοῦσι ν'
ἀρπάσωσιν ἢ νὰ υποκλέψωσιν ἐκ τῶν ὀψοπωλείων
ἢ τῶν ἐπὶ τῆς ἀποβάθρας φορτίων· ἀληθεῖς ἀν-
θρώπινοι ποντικοὶ, παρὰ πάντων διωκόμενοι, καὶ
ἄσυλον αὐτῶν ἔχοντες, ὡς οἱ τῶν οἰκῶν ποντι-
κοί, πᾶσαν σκοτεινὴν τρώγλην.

Ὁ Δίκ, ἦτοι Ῥιχάρδος, ἦτο παῖς δωδεκαετής,
διαφυγὼν μέχρι τοῦδε, ἄγνωστον πῶς, τοὺς τρεῖς
τούτους φοβεροὺς Ἡρώδας τῶν μεγάλων πόλεων·
τὴν γυμνότητα, τὴν πείναν καὶ τὸν τύφον. Ἡ-
ξευρεν ὅτι ἐκκαλεῖτο Δίκ, ἠγνόει ὅμως τίς εἶχε
βαπτίσει αὐτὸν, καὶ οὐδὲ καὶ ἐνθυμεῖτο ἂν εἶχε
ποτε πατέρα, μητέρα ἢ καὶ τροφόν.

Μόνη του ἐνδυμασία ἦτο γηραιά τις κυανῇ πε-
ρισκελὶς, ἀνηρτημένη ἀπὸ τῶν ὤμων του διὰ πα-
ραδόξου συνδυασμοῦ σχοινίων καὶ τελαμώνων· χι-
τῶνιον ἐξ ἀποτρίπτου μαλλίνου ὑφάσματος, καὶ
πίλος μαλακυνθεὶς ὑπὸ τῶν βροχῶν καὶ φαιὸς ἐκ
τῆς ρυπαρίας. Περιποδίων ἢ σανδαλίων οὐδὲ ἔ-
χνος. Μειζὼν τις γυμνότης καὶ ἐν λουτροῖν ἤθε-
λον ἴσως ἀποκαλύψει τὰ εὐτονα μέλη τοῦ μει-
ρακίου, ὅπερ ἡ γυμναστικὴ ἡδύνατο νὰ μορφώσῃ
ἀθλητήν. Ἀλλ' ὁ Δίκ οὔτε εἰς σχολεῖον, οὔτε
εἰς γυμναστήριον εἶχε ποτε φοιτήσει. Εἶχεν ὀφθαλ-
μοὺς ζωηροὺς καὶ νοήμονας, ὑπὸ ἥθικὴν δ' ἔπο-
ψιν τὴν σχετικὴν ἐκείνην τοῦ μικροῦ κλέπτου
ἀθωότητα, εἰς θν οὐδεὶς ποτε εἶχεν εἶπει ὅτι εἶνε
κακὸν ἢ κλοπῇ, καὶ ὅστις, ἐκ τῆς ἰδίας του μό-
νης πείρας ἐγνώριζεν, ὅτι δὲν πρέπει τις κλέπτων
νὰ συλλαμβάνηται. Χάρις εἰς τὴν πείραν ταύτην
ἦτο δυσχερέστατον νὰ συλληφθῇ ὁ Δίκ.

Λυποῦμαι λέγων, ὅτι ὁ ἥρωας μου ἦτο μικρὸς
κλέπτης. Ἀνάγκη ὅμως νὰ σημειωθῇ, ὅτι οὐδὲν
ἄλλο ἐπραττεν ἢ ὅ,τι πράττει πᾶν νεαρὸν ζῶον,
ὕπερ τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ ἀγωνιζόμενον. Ὁ Δίκ
συνεμορφοῦτο πρὸς τὸν νόμον τῆς φύσεως, ὑφαι-
ρῶν ἐκ τινος πίθου τεμάχιον σακχαρώς, δράκα

βαμβακίου ἐκ τινος δέματος, ἢ τεμάχιον σχοι-
νίου ἐκ τῶν ἀρμένων πλοίου, κ' ἐνόμιζεν ὅτι ἐπρατ-
τε κατὰ δίκαιον, ὡς νομίζει τοῦτο ὁ ραυφοκο-
πῶν κεράσιον κόσσυρος ἢ ὁ τρωγαλίζων δαυκίον
λαγωγός. Ὁ ἀστυνομικὸς κλητὴρ τὸν ἐφοβίξεν ὅ-
σον φοβίξει ὁ κηπουρὸς τὸν κόσσυρον ἢ τὸν λα-
γῶν.

Ἡ ἀποβάθρα, ἣν ἐλαφυραγῶγει ὁ Δίκ, παρεκ-
τείνεται πέραν τῆς ὁδοῦ Ζάκσων, ὅπου προσορμύ-
ζονται τὰ ἀγγλικά αἰμόπλοια. Ἡ ἡμέρα καθ' ἣν
σχετιζόμεθα μετ' αὐτοῦ, ὑπῆρξε πάντῃ ἄγονος
διὰ τὸν νεαρὸν πορτικόν. Ἡ θήρα του ἦτο αἰτυ-
χῆς, αὐτὸς δὲ τοῦναντίον κατέστη θήραμα, ἀνα-
καλυφθεὶς μετὰξὺ δύο δεμάτων βάμβακος. Οἱ ναῦ-
ται τῆς Ἀμφιτρίτης τὸν γρονθοκοποῦσι, τὸν κα-
ταπατοῦσι, καὶ ριπαζοῦσιν αὐτὸν πρὸς ἀλλήλους
ὡς τόπιον. Ἐκαστος αὐτῶν τὸν φιλοδωρεῖ διὰ
μίας ὕβρεως ἢ δι' ἐνὸς γρονθοκοπήματος, καὶ ὁ
ταλαίπωρος ποντικὸς ἀρχίζει ἀληθῶς νὰ βαρύνε-
ται αὐτὴν τὴν διασκέδασιν, ὅτε μελιγλία τις φω-
νὴ, ὑπὸ εἰλικρινοῦς ἐμπνεομένη ἀγανακτήσεως, ἀ-
νακραῖζει·

— Τί ἐντροπὴ, νὰ κακομεταχειρίζεσθε τοιου-
τοτρόπως ἓνα πτωχὸ παιδί!

Ἡ φωνὴ αὕτη εἶνε φωνὴ γυναικὸς, φερούσης
κομφὴν ἐκ μουσελίνης ἐσθῆτα, ὥραιας τὴν μορ-
φήν καὶ τὸ ἀνάστημα, περιβεβλημένης δὲ πᾶσαν
τὴν χάριν, ἣν δύναται νὰ προσθέσῃ ἡ ἐνδυμασία
εἰς τὴν γυναικεῖαν καλλονήν. Ἀπὸ τῶν κομφῶν
αὐτῆς ὑποδημάτων, ἅτινα ἀναδεικνύουσι τοὺς μι-
κροὺς καὶ εὐμόρφους τῆς πόδας μέχρι τῶν μετα-
ξωδῶν βοστρύχων τῆς κόμης τῆς, οὐς κυμαίνει
θωπευτικῶς προσπνέουσα ἡ αὐρὰ, πᾶν τὸ κατ'
αὐτὴν φέρει τὸν τύπον τοῦ πλοῦτου καὶ τῆς καλ-
λαισθησίας. Εὗρίσκετο κάτω τῆς ἀναβάθρας, ἥτις
ἔφερεν εἰς τὸ ἀγγλικὸν αἰματοκίνητον, ὅτε ἀκού-
σασα τὰς κραυγὰς τοῦ καταδιωκόμενου ποντι-
κοῦ, ἐπεστράφη καὶ ἀνέκραξε·

— Τί ἐντροπὴ, νὰ κακομεταχειρίζεσθε τοιου-
τοτρόπως ἓνα πτωχὸ παιδί! Σὺς παρακαλῶ, πλοί-
αρχε, διατάξατε νὰ τὸ ἀφήσουν ἡσυχον.

Ὁ πλοίαρχος Γιλβέρτης, ὅστις ἐξένιζε τὴν ἡ-
μέραν ἐκείνην ἐπὶ τοῦ πλοίου του τὴν ὥραιαν κυ-
ρίαν, ἣν καὶ ὠδήγει διὰ τοῦ βραχίονός του, ἀνε-
φώνησεν ἐπίσης·

— Αἱ! ἐσεῖς! Ἀφήστε τὸ παιδί, καὶ κυτ-
τάξετε τὴν δουλειάν σας. Καλλίτερον νὰ ξεφορ-

τώνετε μπάλλαις παρὰ νὰ κυνηγᾶτε ποντικούς.

Ὁ Δίκ, ὅστις δὲν εἶχε κατορθώσει νὰ διαφύγῃ τοὺς δημίους του, ἐμυήθη τὸν ἀκανθόχοιρον, καὶ προσεκολλήθη εἰς ἐν δέμα βάμβακος, προσπαθῆσας ὅσον ἡδύνατο νὰ μεταβάλλῃ ἐαυτὸν εἰς σφαίραν. Οὐδόλως δὲ σπεύδει νὰ ἐγερθῇ, διότι ὁ ἐχθρὸς φαίνεται ἔτι, καὶ οὐδεμίαν ἔχει ὄρεξιν νὰ τραπῇ εἰς φυγὴν.

Τὸ ἐπλήγωσαν! ἐφώνησεν ἡ κυρία, καὶ καὶ δὲν ἔχει τὴν δύναμιν νὰ ἐγερθῇ τὸ πτωχόν!

Πρὶν ἢ δέ τις παρεμβῇ, πλησιάζει εἰς τὸ παιδίον, ὅπερ, συνταραχθὲν ἐκ τοῦ ἀσυνήθους φαινομένου, οὐδὲ σκέπτεται κἂν πλέον νὰ φύγῃ, καὶ πίπτει ἐκτάδην κατὰ γῆς. Βλέπουσα ἡ κυρία, ὅτι ἔχει ἄρτια καὶ σῶα τὰ μέλη του, μειδιᾷ πρὸς τὸ θέαμα τῆς μορφῆς του. Ῥιθμίζει ὁ Δίκ δι' ἐνὸς λακτίσματος ἐπὶ σωρείαν ἀνθρώπων, ἔχει μέλαν τὸ ἥμισυ τοῦ σώματος· σφενδονισθεὶς δὲ δι' ἐνὸς γρόνθου εἰς πίθον πετρελαίου, ἔχει κιτρινωπὸν τὸ ἔτερον ἥμισυ, καὶ εἰς ἀμφοτέρω ταῦτα, τό τε κίτρινον καὶ τὸ μέλαν, ἐπανθεῖ λευκὸς βάμβακος χνοῦς. Ὁ Δίκ διαστέλλει ἐκπληκτὸς τὰ ὄμματα, διότι οὐδέποτε ἄλλοτε εὐρέθη πλησίον κυρίας, καὶ ἀγνοεῖ τί μέλλει νὰ συμβῇ.

— Ἐλα, σήκω! τῷ λέγει ὁ πλοίαρχος· μὴ φοβῆσαι.

— Δὲν ἡμπορεῖς νὰ σηκωθῇς; ἐρωτᾷ ἡ κυρία.

Καὶ τὸν ἐγγίζει διὰ τῆς χειρὸς της — τοιοῦτον θαυμάσιον πρᾶγμα οὐδέποτε εἶδεν ὁ Δίκ — χειρὸς μικρᾶς, καλυπτομένης διὰ λευκῆς χειρίδος, ἥτις ἀπολήγουσα εἰς παρυφὴν ἐκ τριχάπτου, ὑπέφαινε περαιτέρω τὴν ῥοδόχρουν ἐπιδερμίδα τοῦ ἄκρου βραχίονος. Ὡ! ποτέ του ὁ Δίκ δὲν εἶδε τοιοῦτον θέαμα! οὐδέποτε ἡσθάνθη τοιαύτην γλυκεῖαν ἐπαφὴν! οὐδέποτε ὠμίλησέ τις πρὸς αὐτὸν τοσοῦτον τρυφερά.

— Ποῦ εἶμαι! λέγει καθ' ἑαυτὸν, καὶ θεωρεῖ τὸ πρόσωπον τῆς κυρίας.

Ἄλλ' ἡ ἐκφρασις τοῦ προσώπου ἐκείνου εἶνε δι' αὐτὸν ἀκατάληπτος.

Εἶδε πολλάκις τὴν ὁργὴν ἐπὶ τῆς μορφῆς τῶν διωκόντων αὐτὸν, εἶδε τὸν θρίαμβον ἐπὶ τοῦ προσώπου των, ὅσας τὸν συνελάμβανον, εἶδε τὴν περιφρόνησιν πολλάκις, ἰδίως τὴν περιφρόνησιν. Τὸν οἶκτον ὅμως οὐδέποτε εἶδε, καὶ ἡγνόμενός ἐστιν οἶκτος.

Νὰ φύγῃ τοῦ εἶνε ἀδύνατον πλέον. Ἡ κυρία, ὁ συνοδευὼν αὐτὴν κύριος, ὁ πλοίαρχος καὶ ὁ ὑποπλοίαρχος ἀποτελοῦσιν ἡμικύκλιον περὶ αὐτόν· ὅπισθεν τοῦ δὲ κεῖται τὸ δέμα τοῦ βάμβακος, πρὸς ὃ εἶχε καταφύγει, ἵνα προφυλαχθῇ κατὰ τῶν ναυτῶν. Μένει λοιπὸν ἀκίνητος, ὑπὸ τὴν βαρκανεῖαν πάντοτε τῆς παραδόξου ἐκείνης ἐκφράσεως, ἥτις καὶ τὸν ταράττει καὶ τὸν μαγεύει συνάμα. Ἄλλ' αἴφνης ἀδυναμία τις καὶ ὑπνηλότης τοῦ κλείουσι τοὺς ὀφθαλμούς.

— Θὰ λιποθυμήσῃ! λέγει ἡ κυρία. Καλὰ τὸ

ὑπέθεσα, ὅτι εἶνε πληγωμένος. Κυττάξετε πῶς τρέχει τὸ αἷμά του.

Καὶ ἀληθῶς τὸ αἷμά του ἔρρεε διὰ τῆς χειρίδος τοῦ ῥακώδους χιτῶνός του, ἀπὸ ἀμυχῆς τινος, ἣν προὔξεν ἡλος καρφωθεὶς ὀλίγον ὑπὲρ ῥάνω τοῦ ἀγκωνός του.

— Μὴ κυττάξετε, κυρία! Αὐστειν, εἶπεν ὁ πλοίαρχος. Θὰ διατάξω τὸρα εὐθὺς νὰ τοῦ τὸ δέσουν.

— Αἶ, ἐσεῖς! ἐφώνησε πρὸς τινὰς ναύτας, πάρετε τὸ παιδί ἐπάνω, καὶ παρακαλέσατε τὸν ἱατρὸν ἐκ μέρους μου νὰ βάλῃ κἄτι τι εἰς τὴν πληγὴν του.

Ὁ Δίκ θὰ ἤθελεν ἴσως νὰ ἀντιστῇ· ἀλλὰ δὲν τὸ κατάρθωσε· τὸν μετέφεραν ἐπομένως εἰς τὸ πλοῖον, ψυθιρίζοντα ἀσθενῶς.

— Μὰ δὲν σὰς ἔκαμα τίποτε!

Μικρὸν πρόγευμα ἐκ κρύων φαγητῶν παρατίθεται ὑπὸ σκηνὴν ἐν μέσῳ τοῦ καταστρώματος· παρακλίνονται δ' εἰς αὐτὸ καὶ δύο ἄλλαι κυρίαι μετὰ τῶν συνοδευόντων αὐτάς κυρίων. Ἀλλὰ τὸ πρόγευμα ἀναβάλλεται μετὰ μικρὸν ὑπὸ τῆς ἐμφανίσεως ἀνδρῶν τινῶν ἐκ τοῦ πληρώματος, κομιζόντων κιβώτια τετράγωνα, χαμηλὰ καὶ βαρέα, ἅτινα ἡχοῦσι μεταλλικῶς ἐνῷ καταβιβάζονται εἰς τὸ κύτος τοῦ πλοίου διὰ καταπακτῆς ἀνοίγομένης ὑπ' αὐτὴν σχεδὸν τὴν τράπεζαν τοῦ προγεύματος.

— Μεξικανικὰ τάλληρα! εἶπεν ὁ πλοίαρχος.

— Μεγάλη ποσότης! παρετήρησεν ἡ κυρία.

— Ὅχι ὅσα ὑποθέτετε, ἀλλὰ μεγάλη ὅπως δὴποτε. Κάθε κιβώτιον περιέχει δύο χιλιάδας τάλληρα, καὶ εἶνε δεκατέσσαρα κιβώτια. Δὲν εἶν' ἔτσι, κύριε Μάνσφηλδ;

Ὁ ἐρωτηθεὶς ἀξιοματικὸς ἀπαντᾷ καταφατικῶς.

Οἱ συνδαιτυμόνες ἔπιον ἤδη τὸ πρῶτον ποτήριον καμπανίτου, ὅτε ὁ ἱατρὸς προσέρχεται εἰς τὴν τράπεζαν.

— Αἶ, πῶς εἶνε ὁ ἀσθενὴς σας; ἐρωτᾷ ὁ πλοίαρχος.

— Λαμπρά! ποτέ του δὲν ἦτον καλλίτερα, ἀλλ' ὀλίγον ἀδύνατος, ἀπαντᾷ ὁ ἱατρὸς.

— Τὸ ταλαίπωρον! λέγει ἡ κυρία στενάζουσα· δὲν ἡμπορεῖ νὰ φάγῃ τίποτε;

— Ἡμποροῦσε νὰ πάρῃ κἄτι τι, ἀπαντᾷ ὁ ἱατρὸς, λαμβάνων τεμάχιον χοιρομηνίου — δι' ἑαυτόν.

— Πλοίαρχε, ἤθελα νὰ τοῦ δώσωμεν κἄτι νὰ φάγῃ.

Ἐννοεῖται ὅτι τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην ἐκφράζει ἡ κυρία, καὶ ὅτι ὁ πλοίαρχος ἀδυνατεῖ ν' ἀρνηθῇ εἰς τοὺς μέλανάς της ὀφθαλμούς. Ἐρχεται δὲ μετ' ὀλίγον ὁ πρωρεὺς, ἄγων τὸν Δίκ, ὅστις φαίνεται νῦν ἡσυχώτερος καὶ σχεδὸν πιστεύων ὅτι δὲν τὸν περιπαίζουσι πλέον.

— Πῶς σὲ λέγουν, μικρὲ; ἐρωτᾷ ἡ κυρία.

— Δίκ.

— Πεινᾷς, Δίκ;

— Λιγάκι...

— Μόνον λιγάκι;

— Ὅπως τὸ λέγει σημαίνει πολὺ, παρατηρεῖ ὁ πλοίαρχος.

Ἡ κυρία λαμβάνει πινάκιον καὶ πληροῖ αὐτὸ ψητοῦ ὀρνιθίου, ἄρτου, ἐμβάμματος, φυλλάδος καὶ πολλῶν ἄλλων πραγμάτων, προσθέτουσα δὲ περόνιον καὶ μαχαίριον δίδει αὐτὰ εἰς τὸν Δίκ.

Ἀλλὰ περόνιον καὶ μαχαίριον εἶνε πάντῃ ἀχρηστὰ εἰς αὐτόν. Ὁ Δίκ κάθηται ἐπὶ τοῦ καταστρώματος καὶ τρώγει διὰ τῶν δέκα τοῦ δακτύλων, ὡς ἔτρωγεν ὁ προπάτωρ ἡμῶν Ἀδάμ. Τρώγει πάντα ταχέως καὶ ἀναμῖξ, χωρὶς τινος οἰαζόμενης γαστρονομικῆς τάξεως, εἶτα δὲ ἀναπνέει ἐκ βάθους τῶν πνευμόνων του, καὶ τὰ βλέμματά του λέγουσι σαφῶς καὶ ἀνυποκρίτως: Ἄκόμεν! Ἡ αὐτὴ χεὶρ πληροῖ καὶ πάλιν τὸ πινάκιον, ὁ δὲ Δίκ τρώγει συγχρόνως καὶ θαυμάζει τὴν λευκὴν ἐκείνην καὶ ὠραίαν χεῖρα, γυμνὴν ἢ δὴ τοῦ χειροκτίου της, καὶ πλήρη στιλβόντων δακτυλίων.

— Διατί ἄρά γε, λέγει καθ' ἑαυτὸν ὁ Δίκ, κάμνουν ἐδῶ ὅλοι, ὅ,τι λέγει ἡ ὠραία κυρία; Αἰδεῖται ἄρά γε καὶ εἰς τοὺς ἄλλους αὐτὴ ἡ κυρία τόσον ὠραῖα πράγματα;

Τὸ πινάκιόν του πληροῦται καὶ ἐκ τρίτου, ὁ δὲ Δίκ ἐξαιολογεῖται νὰ τρώγῃ μετὰ τῆς αὐτῆς πάντοτε ὀρέξεως.

— Ἄν ἡμουν εἰς τὴν θέσιν σου παιδί μου, τῷ λέγει ὁ ἱατρὸς, θὰ ἐφύλαττα κἄτι καὶ δι' αὐρίον.

— Τί ἀνόητα ὁποῦ θὰ ἔκαμνες! ἀπαντᾷ ὁ Δίκ. Θὰ σ' ἐπαιναν οἱ μεγάλοι καὶ θὰ σοῦ τᾶτρωγαν ὡς ποῦ νὰ πῆς ἀμὴν! Τόρα ποῦ ἔχω τρώγῃ ὅσο ἔχω, καὶ αὐριο πάλι ἔχει ὁ Θεός.

Ἡ φιλοσοφία αὕτη κινεῖ εἰς γέλωτα τοὺς συνδαιτυμόνας τοῦ πλοίαρχου, καὶ ἡ κυρία ἐρωτᾷ τὸν ἱατρὸν ἂν ὁ Δίκ ἡμπορεῖ νὰ πῇ ἐν ποτήριον καμπανίτου.

— Ὡ, βεβαίως, κυρία μου· ἀλλ' ὑποθέτω ὅτι θὰ προτιμᾷ ἐν ποτήριον ῥῶμι.

— Ῥῶμι! ἀναφωνεῖ ἡ κυρία. Παιδί μόλις δώδεκα ἐτῶν;

— Δοκιμάσατέ τον, ἀπαντᾷ ὁ ἱατρὸς.

Τὸν δοκιμάζουν, καὶ ὁ Δίκ καταπίνει τὸ ῥῶμι τοῦ μετὰ μεγίστης ἀταραξίας.

— Ὡραῖο πρᾶγμα! λέγει περιλείχων τὰ χεῖλη του.

Ἀλλὰ τὸ κατόρθωμά του τοῦτο ἐλαττοῖ κἄπως τὴν συμπάθειαν τῆς κυρίας, καὶ ὁ Δίκ ἀναχωρεῖ χωρὶς ν' ἀκούσῃ τι ἄλλο παρ' αὐτῆς.

— Εὐγέ σου! φωνεῖ πρὸς αὐτὸν ὁ πλοίαρχος. Φεύγεις χωρὶς κἂν νὰ εἰπῇς: εὐχαριστῶ.

— Σὰς εὐχαριστῶ.

— Ὅχι ἐμὲ, ὅχι· τὴν κυρίαν πρέπει νὰ εὐχαριστήσῃς.

— Σὰς εὐχαριστῶ, κυρία, ἐξ ὅλης μου καρδίας.

Αὐταὶ ἦσαν αἱ πρῶται φιλόφρονες λέξεις, ἃς ἐπρόφρεν ὁ Δίκ. Κύριος οἶδε ποῦ τὰς εἶχε μάθει.

Β'

Οἱ δαιτυμόνες ἔμειναν ἐπὶ τοῦ πλοίου μέχρι τῆς ἑκτης ὥρας, καὶ εἶχον ἤδη ἐντελῶς λησμονήσει τὸν πορτικόν, ὅτε ἀπεχαιρέτισαν τὸν πλοίαρχον. Ἀλλ' ἐνῷ ἡ κυρία Αὐστειν διήρχετο τὴν κρηπίδα, εἶδεν αὐτὸν προστρέχοντα πρὸς μεγίστην τοῦ συνοδοῦ της δυσαρέσκειαν.

— Τὸν ἀγαπᾷς, κυρία; ἠρώτησεν ὁ ποντικὸς δακτυλοδεικτῶν τὸ ἀτμόπλοιο.

— Τὸν πλοίαρχον Γιλβέρτην;

— Ναί· εἶν' ἐρωμένος σου;

— Ἐλα, πῆγαινε, παλῆόπαιδο! φωνεῖ ἀνακτῶν ὁ κύριος.

— Ἀφῆσέ τον, Φρειδερίκε, σὲ παρακαλῶ.

— Ὅχι, Δίκ, εἶμαι ὑπανδρευμένη· ἰδοὺ ὁ σύζυγός μου· ἀλλ' ὁ πλοίαρχος Γιλβέρτης εἶνε στενὸς φίλος μας. Ἐταξείδευσα μαζί του ἄλλοτε ἀπὸ τὸ Λίβερπουλ εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην, καὶ μ' ἔκαμε χιλίας περιποιήσεις ὅταν ἦμουν ἀσθενής.

— Λοιπὸν θὰ λυπηθῇς πολὺ, ἂν πάθῃ τίποτε;

— Βέβαια· ὁποῖος καὶ ἂν πάθῃ, θὰ λυπηθῶ.

— Κ' ἐγὼ ἂν πάθω;

— Καὶ σὺ, παιδί μου, ἐννοεῖται... — Ἀχ, Φρειδερίκε, κύτταξε πόσον εἰλικρινὴς εἶνε ἡ ἐγγνωμοσύνη του! Νὰ τοῦ δώσω μερικὰ ἀπὸ τὰ παλαιὰ φορέματα τοῦ Τσάρλη; — Ἐχὼ κ' ἐγὼ ἓνα παιδάκι τοῦ ἀναστήματός σου, ἐξαιολογεῖται ἡ κυρία, στρεφόμενη πρὸς τὸν Δίκ, καὶ βλέπουσα ὅτι συνήνεσεν ὁ σύζυγός της.

— Τρώγει ποῦλι τὸ παιδί σου;

— Τρώγει.

— Καθημέραν;

— Ὅχι καθημέραν, ἀπαντᾷ ἡ κυρία μειδιῶσα.

Ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία ἀπήγαγον τὸν Δίκ εἰς τὴν οἰκίαν των, ὅπου πολλὰ ἔτι ἄλλα θαυμάσια ἔμελλον νὰ τὸν ἐκπλήξωσιν. Ἀπαντᾷ ἐκεῖ τὸν μικρόν Τσάρλη, καὶ ἀναβαίνει μετὰ τῆς κυρίας εἰς τὸ δωμάτιόν του, ὅπου τὰ ἐπαγγελθέντα φορέματα καλύπτουσιν ἐπὶ στιγμὴν τὰ ῥάκη του, πρὸς δοκιμὴν. Θαυμάζει τὴν διὰ μεταξὺ τοῦ ἐφαπλώματος κεκαλυμμένην κλίνην, τὰ διὰ τριχάπτων κεκοσμημένα προσκεφάλαια, τὸ ἀπὸ τῶν στύλων τῆς κλίνης ἀνηρτημένον λεπτοῦφες κωνοπέτον, τὸν μαλακὸν τάπητα, τὰ κρυστάλλινα καὶ χρυσᾶ σκεύη τοῦ κομμωτηρίου καὶ μυρία ἄλλα κομψὰ μικρολογήματα ἐν μέσῳ μυροδόλου ἀτμοσφαίρας. Ἄν ὁ Δίκ εἶχεν ἀκούσει διηγήσεις περὶ κόσμου μαγικοῦ, ἤθελεν ὑποθέσει ὅτι εἰς τοιοῦτον κόσμον αἴφνης μετενήχθη. Ἀλλ' ὁ Δίκ οὐδὲν οὐδέποτε ἠκούσε περὶ κόσμου μαγικοῦ, περὶ γοήτων, γιγάντων, νάνων καὶ ὄλων ἐκείνων τῶν μυθολογικῶν ὄντων, ἅτινα δορυφοροῦσι συνήθως τὰς ὠραίας ἡγεμονίδας καὶ τοὺς νεωτάτους βασιλόπαιδας.

Τὸ μόνον καὶ σπάνιον γοήτευμα, ὅπερ εἶχε συναντήσει ὁ Δίκ' ἔως τότε, ἦτο χάλκινον νόμισμα, πίπτον ἀπὸ τοῦ θυλακίου οἰνόφυλγος τινος, ἐξερχομένου τοῦ καπηλείου.

Περιφέρει κύκλῳ τὰ ἐκθαμβὰ βλέμματά του, καὶ αἰσθάνεται εἶδος ἐντροπῆς, ἀναγνωρίζων τὴν μικρὰν βράκηνδυντον του μορφὴν, κατοπτριζομένην εἰς τὰς ὕλους τῶν θυρῶν.

— Δὲν ἤμπορῶ νὰ τὰ φορέσω τώρα; ἐρωτᾷ δειλῶς, ἐνῶ ἡ κυρία ἀπαρτίζει δι' αὐτὸν δύο ὀλοκλήρους ἐνδυμασίας ἐκ φορεμάτων τοῦ Τσάρλη.

— Καλλίτερα νὰ περιμείνης αὐριον, ἀπαντᾷ ἡ κυρία. Ἐλα πάλιν αὐριον ἐδῶ κατὰ τὰς δέκα, καὶ κατὰ τὴν γαῖαν διὰ σέ.

Ὁ Δίκ' ὑπακούει, ἀλλ' ὑπακούει ἄκων· ἀπέρχεται δὲ φέρων δέμα φορεμάτων ὑπὸ μάλης καὶ ἡμισυ τάλληρον ἐν τῇ βαλαντίῳ του. Μόλις ὅμως ἐκλείσθη ὀπισθεν αὐτοῦ ἡ θύρα τῆς οἰκίας, καὶ ἀφυπνίζεται ἐν αὐτῇ ἡ ἔμφυτος ὁρμή τῆς δυσπιστίας καὶ τῆς δραπέτευσεως. Καταβιάζει τὸν μαλακὸν του πῖλον ἐπὶ τοῦ μετώπου του καὶ τρέπεται δρομαῖος εἰς φυγὴν.

Παρά τὴν φλιάν τοῦ γωνιαίου καπηλείου ἀστυνομικός τις κλητὴρ διαλέγεται μετὰ πολλῆς οἰκειότητος πρὸς γνῶριμόν του κλέπτην.

Πρὸς ἀνακάλυψιν καὶ σύλληψιν κλέπτου τὸ κάλλιστον ἀστυνομικὸν ὄργανον εἶνε πάντοτε εἰς ἄλλος κλέπτης· τὸ ἀξίωμα δὲ τοῦτο ἐφαρμόζει πιστῶς ἡ δημοτικὴ ἀστυνομία τῆς Νέας Ὁρλεανίας. Ἀλλὰ καὶ οὕτω σπανίως συλλαμβάνεται ὁ κλέπτης, διότι οἱ ἀστυνομικοὶ κλητῆρες ἀσχολῶνται συνήθως, κατ' ἀπαίτησιν τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν εἰς οὓς ὀφείλουσι τὰς θέσεις των, εἰς ἄγρην ψυχοφόρων μᾶλλον ἢ κλεπτῶν.

Οὐχ ἦττον ὁ κλητὴρ ἐκεῖνος, μετ' ἄφρονον πόσιν βράκιον καὶ ἱκανὴν πολιτικὴν ὁμιλίαν, συναισθάνεται, φαίνεται, σοβαρώτερον τὰ καθήκοντά του, καὶ βλέπων αἴφνης τὸν ποντικόν μ' αἰσθητὴν λαθροαίῳ τοῦ οἴκου τοῦ Κ. Ἀουστεν, καὶ φέροντα δέμα ὑπὸ μάλης, ἀνακράζει:

— ὦ, ὦ! καλὸ κυνηγί! Κλέπτης! πιάσε τον! Καὶ καταδιώκει τὸν φυγάδα, πυροβολῶν διὰ τοῦ πολυκρότου του.

Ἡ βολὴ ἀποτυχάνει, ἀλλ' ὁ Δίκ', μὴ ὑποθέτων ὅτι εἶνε δυνατὸν νὰ ἀποτύχη ἡ δευτέρα βολὴ ἀστυνομικοῦ κλητῆρος, παραδίδεται, συλλαμβάνεται καὶ ὀδηγεῖται εἰς τὸν ἐγγύτερον ἀστυνομικὸν σταθμόν.

Γ'.

Ὁ πλοίαρχος Γιλβέρτης διήγαγε τὴν ἐσπέραν ὅλην ἐν τῇ πόλει, καὶ περὶ τὴν ἐνδεκάτην μόλις ὥραν ἐπανέρχεται ἐν τῇ πλοίῳ του.

— Σὰς ἀναγγέλλω με λύπην μου, κυβερνήτα, λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ ὑποπλοίαρχος, ὅτι οἱ περισσότεροι ναῦται ἀπέβησαν εἰς τὴν ξηρὰν χωρὶς ἀδειαν.

Ὁ κυβερνήτης ὑποὶ τοὺς ὤμους καὶ ἐρωτᾷ:

— Ποῖος εἶνε τῆς ὑπηρεσίας;

— Ὁ Κ. Ἀνδρέας.

— Καλέσατε τὸν κ. Ἀνδρέαν· τί σημαίνει αὐτό; προσθέτει ὁ πλοίαρχος δυσηρεστημένος.

— Δὲν εἶνε σφάλμα μου, κυβερνήτα, ἀπαντᾷ ὁ κληθεὶς. Δὲν καταβαίνουν ἀπὸ τὴν κλίμακα, ἀλλ' ἀπὸ τὰ πλευρὰ τοῦ πλοίου, καὶ ἀναβαίνουν ὕστερα εἰς τὴν ξηρὰν ἀπὸ τὰς δοκοὺς τῆς προκυμαίας· ἀδύνατον νὰ τοὺς ἐμποδίσωμεν.

Ὁ πλοίαρχος γνωρίζει τὴν Νέαν Ὁρλεανίαν, καὶ μὴ δυνάμενος ν' ἀπαντήσῃ τι, μεταβαίνει δυσχερῶς εἰς τὸν κοιτῶνά του. Κατακλίνεται καὶ προσπαθεῖ ν' ἀναγνώσῃ· ἀλλ' οἱ κῶνωπες δὲν τὸν ἀφίνουσι· τέλος καταβάλλει αὐτὸν ἡ κόπωση καὶ ἀποκοιμᾶται περὶ τὴν πρώτην ὥραν μετὰ τὸ μεσονύκτιον.

Μόλις ὅμως ἀποκοιμηθεὶς ἀκούει φωνὴν τινα ψιθυρίζουσαν εἰς τὸ οὖς του:

— Πλοίαρχε, πλοίαρχε!

Ἀνασκιρτᾷ εὐθὺς, δρᾷ τὸ πολύκροτόν του, καὶ ἐτοιμάζεται ν' ἀνάψῃ φῶς, ὅτε ἡ αὐτὴ φωνὴ ἐξακολουθεῖ λέγουσα σιγαλὰ:

— Σιωπή! ἐγὼ εἶμαι, ὁ Δίκ'! Μὴν εἰπῆς λέξι. Μὴν ἀνάπτῃς φῶς· ἔχεις κανένα ναύτην νὰ τὸν λέγουν Βούδ;

— Ναί. . . ἐδραπέτευσεν τὴν περασμένην ἐβδομάδα, ἀπαντᾷ ὁ πλοίαρχος ἐπίσης διὰ σιγαλῆς φωνῆς.

— Ἐχεις ἀσημικὸ εἰς τὸ πλοῖον;

— Τί πρᾶγμα;

— Χρήματα.

— Ἐχω.

— Τὸ ὑπέθετα. Αἶ, λοιπὸν, πλοίαρχε, ἀπὸ τὴν στιγμὴν ὁ Βούδ καὶ πέντε ἄλλοι εἶνε εἰς τὸ πλοῖον διὰ νὰ κλέψουν τὸ ἀσημικὸ σου.

— Θεέ μου! πῶς δὲν με εἰδοποίησες προηγουμένως;

— Μ' ἐπίασε ἓνας ἀστυνομικὸς κλητὴρ, διότι τοῦ ἐφάνη πῶς εἶχα κλέψει μερικὰ φορέματα τοῦ μου ἔδωκε ἡ κυρία, καὶ μ' ἔβαλε φυλακὴν ἀλλὰ ἔφυγα.

— Καὶ εἶνε, λέγεις, τώρα εἰς τὸ πλοῖον;

— Βέβαια, καὶ ἤρχισαν καὶ τὴν δουλειά τους μάλιστα· ἀκούσε.

Ὁ πλοίαρχος ἀκροάζεται, καὶ ἀναπηδῶν ἐν τρώμῳ ἀπὸ τῆς κλίνης του ἐγχειρίζει πολύκροτον εἰς τὸν Δίκ', καὶ τῷ λέγει:

— Πυροβόλησε, τρέξε εἰς τὸ κατὰστρωμα, καὶ φώναξε: βοήθειαν μ' ὅσιν δύναμιν ἤμπορεῖς.

Ἐνδυσθεὶς δὲ ταχέως ἐξέρχεται τοῦ κοιτωνίσκου του. Ἦτο καιρός. Οἱ κλέπται εἶχον ἐπιπέσει κατὰ τοῦ φύλακος ναύτου, καὶ φιδώσαντες αὐτὸν εἶχον κόψει τοὺς δεσμούς τῆς κλίμακος, ἥτις ἔφερεν εἰς τὴν ἀποθήκην τοῦ μεταλλικοῦ. Δύο δὲ κιβώτια ἦσαν ἤδη ἐτοιμα ν' ἀποκοιμῶσιν.

Ὁ Δίκ' ἐπραξεν ὡς παρηγγέλη, καὶ ἐπανέρχεται

εἰς τὸ κατὰστρωμα, ὅπου βλέπει πέντε τῶν κλεπτῶν πυροβολοῦντας κατὰ τοῦ πλοίαρχου, ὡχυρωμένου ὀπισθεν τοῦ κοιτῶνός του, καὶ ἀντιπυροβολοῦντος ἀδιακόπως κατὰ τῶν προσβαλόντων. Ὁ Δίκ' ἔχει ἐτι πέντε βολὰς, καὶ τὰς ῥίπτει ὅλας ἀλληλοδιαδόχως, κλείων τοὺς ὀφθαλμούς καὶ ὅσον ταχύτερον δύναται· ἡ πάλῃ δὲ αὕτη παραινέται, μέχρις οὗ ὁ ὑποπλοίαρχος, ὁ ἱατρὸς, ὁ οἰκονόμος καὶ δύο τρεῖς ἄλλοι τοῦ πληρώματος φθάνουσιν, ἀκούσαντες τὰς φωνὰς καὶ τὸν πρῶτον πυροβολισμόν τοῦ Δίκ'. Τινες τῶν κλεπτῶν, ὅσοι δύνανται, πηδῶσιν εἰς τὴν θάλασσαν, μὴ ἔχοντες ἄλλην ἐξοδόν· τρεῖς δὲ μένουσιν ἐπὶ τοῦ πλοίου: εἰς νεκρὸς, ὁ ἀρχηγὸς τῆς συμμορίας, εἰς ἄλλος τετρακυσμένην ἔχων τὴν κνήμην, καὶ τρίτος τις πληγωμένος ἐπίσης, ἀλλ' οὐχὶ καιρίως.

Πρῶτον πάντων σώζουσιν οἱ ἐπελθόντες τὸν πτωχὸν κυβερνήτην, ἐκτὸς μάχης εὐρισκόμενον, μετὰ τραῦμα βαρὺ κατενεχθὲν κατὰ τῆς κεφαλῆς του. Μετ' ὀλίγον δὲ φθάνει ἡ ἀστυνομία, καὶ προσβαίνει εἰς ἐρεύνας ἐπὶ τοῦ πλοίου, ὅπως ἀνακαλύψῃ μὴ τυχὸν κρύπτονται καὶ ἄλλοι που λανθάνοντες κλέπται.

— Τί βλέπω ἐκεῖ! ἀνακράζει ὁ ὑποπλοίαρχος. Φέρετε φῶς! Ἀχ, τί ἀχαρισία, πλοίαρχε! εἶν' ὁ κατηραμένος ἐκεῖνος ποντικὸς, τὸν ὁποῖον ἡ κυρία . . .

— Θεέ μου! φωνεῖ ὁ πλοίαρχος· τὸν εἶχα λησμονήσει· εἶνε πληγωμένος;

— Μία σφαῖρα τοῦ ἔχει περάσει τὸ σῶμα. Καλὰ τὴν ἔπαθε! προσθέτει ὁ Μάνσφελδ, νομίζων ὅτι ὁ πλοίαρχος παρεφρόνησε, διότι βλέπει αὐτὸν γονυπετοῦντα ἐγγὺς τοῦ Δίκ', καὶ προσφωνοῦντα αὐτὸν μετὰ μεγίστης συγκινήσεως.

— Πτωχέ μου Δίκ'! πονεῖς, παιδί μου; Μὴ τρομάξῃς! εἶμαι ὁ φίλος σου, ὁ πλοίαρχος. Ὁ μίλησέ μου, Δίκ'.

— Ἐφυγε ἡ ἀστυνομία; ψιθυρίζει ὁ Δίκ'.

— Μὴ φοβῆσαι, δὲν θὰ σοὶ κάμῃ κακόν. Ἀχ, ἱατρὲ, περιποιήσου αὐτὸ τὸ καλὸ παιδί. Κάμε ὅ, τι εἶνε δυνατόν διὰ νὰ σώσῃς τὴν ζωὴν του, καὶ φώναξε, ἂν ἦνε ἀνάγκη, ὅλους τοὺς χειρουργοὺς τῆς πόλεως· ταλαιπῶρε Δίκ'!

Οἱ πληγωθέντες κλέπται μεταφέρονται ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας εἰς τὸ νοσοκομεῖον, τὸν δὲ Δίκ' κατακλίνουσιν ἐντὸς τοῦ κοιτῶνος τοῦ πλοίαρχου καὶ ἐπ' αὐτῆς του τῆς κλίνης. Ὁ χειρουργὸς τοῦ πλοίου ἐπισκέπτεται αὐτὸν συνεχῶς, ὁ δὲ διασημώτατος ἐγχειριστὴς τῆς Νέας Ὁρλεανίας, κληθεὶς ἀμέσως τὴν ἐπαύριον εἰς συμβούλιον, ἀποφαίνεται ὅτι ἡ πληγὴ εἶνε καιριωτάτη. Ὁ πλοίαρχος Γιλβέρτης μένει διαρκῶς ἐγγὺς τοῦ τραυματίου.

— Δὲν μοῦ λέτε, τὸν ἐρωτᾷ ὁ Δίκ' διὰ τρεμύσεως φωνῆς, ὅλα ἐκεῖνα τὰ χρήματα ἦσαν δικὰ σας;

— Ὁχι, ἀλλὰ μοῦ τὰ εἶχαν ἐμπιστευθῇ.

— Καὶ ἂν τὰ ἐχάνατε, θὰ σὰς ἔκαμνε πολὺ κακόν;

— Θὰ ἤμουν κατεστραμμένος ἄνθρωπος.

— Καὶ ἡ κυρία θὰ ἐλυπεῖτο πολὺ;

— Ποία κυρία;

— Ἡ κυρία, τὴν ὁποῖαν ἐπεριποιήθητε τόσον πολὺ, ὅταν ἦτον ἄρρωστη.

Ὁ πλοίαρχος ἀπέστρεψε τὴν κεφαλὴν, μορφαίνων ὡς εἰ κατέπινε πικρὸν τι καταπότιον.

— Ὡστε δι' ἀγάπην τῆς ἑκαμῆς ὅ, τι ἔκαμνε.

— Μοῦ εἶπε ὅτι θὰ ἐλυπεῖτο πολὺ, ἂν σὰς συνέβαινε κακόν, διότι τὴν ἐπεριποιήθητε ὅταν ἦτον ἄρρωστη. Προχθὲς τὸ βράδυ εἶχ' ἀκούσει τὸν Βούδ καὶ τοὺς συντρόφους του νὰ σχεδιάζουν πῶς νὰ κλέψουν τὰ χρήματα ἐνὸς πλοίου. Ἐβλεγαν νὰ μεθύσουν ὅλους τοὺς ναύτας, ἅμα ἐβγαίναν εἰς τὴν ξηρὰν, καὶ ν' ἀφίσουν τὸ πλοῖον ἔρημον, μετὰ τὸν πλοίαρχον μόνον καὶ μ' ἓνα ἄλλον. Τότε νὰ βάλλουν ἓνα ἀπὸ τοὺς συντρόφους των νὰ φυλάξῃ φρουρὰν εἰς τὴν θύραν τοῦ πλοίαρχου καὶ νὰ τὸν σκοτώσῃ ἅμα θὰ ἔκαμνε νὰ ἐβγῇ. Δὲν ἤξευρα ἂν ἔλεγαν διὰ τὸ ἰδικόν σας πλοῖον, καὶ ἠρχόμουν νὰ σὰς ἐρωτήσω ἂν εἶχατε χρήματα φορτωμένα, ὅταν με συνέλαβεν ἡ ἀστυνομία.

— Ποῖος σ' ἐπλήγωσε παιδί μου;

— Δὲν ἤξεύρω. Ὅταν εἶδα καὶ ἦλθε ἡ ἀστυνομία, ἐκρύφθηκα ἐκεῖ ὅπου με ἤυρατε. Ἐφοβήθηκα μὴ με πάρῃ καὶ ἐμένει διὰ κλέπτῃν.

Δ'.

Ὁ ποντικὸς ἀπέμεινε μόνον δέμα καὶ ὀστέα. Ἡ σφαῖρα, ἥτις ἐτραυματίσεν αὐτὸν παλαιόντα κατὰ τῶν κλεπτῶν, δὲν διεπέρασε τὸ σῶμά του· τοῦτο θὰ ἦτο ἴσως προτιμότερον, διότι διεπέρασε τὸν κάτω λοβὸν τοῦ δεξιοῦ τοῦ πνεύμονος καὶ ἐχώθη ἐντὸς τῶν μυῶν τῆς ῥάχως. Τηκόμενος ὑπὸ ἀδιαλείπτου πυρετοῦ, περιστρέφεται ἡμέραν καὶ νύκτα ἐπὶ τῆς κλίνης του, καταπίνων νάρκωτικά σερᾶπια, ἅτινα δὲν τὸν κοιμίζουν, καὶ ἀφεψήματα δροσιστικά, ἅτινα δὲν τὸν ἀναψύχουσιν, καὶ ἐκπληττόμενος ὅτι τοσαύτη περιβάλλει αὐτὸν θεραπεία καὶ περιποιήσις.

Ἡ κυρία, ἥτις ἔρχεται νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ, εὐρίσκει αὐτὸν φοβερὰ ἐξησθενημένον. Ἡ θέα τῆς τὸν ζωογονεῖ ἐπὶ μικρὸν, καὶ τὴν ἐρωτᾷ, τί κάμνει ὁ Τσάρλη.

— Πτωχὸ μου παιδί, ἀπαντᾷ ἡ κυρία, ἃς ἀφίσωμεν αὐτὰ, καὶ ἃς ὁμιλήσωμεν δι' ἄλλα σπουδαιότερα.

Καὶ ἀρχίζει νὰ ὁμιλεῖ εἰς τὸν Δίκ' περὶ μελλούσης ζωῆς, περὶ θεοῦ, περὶ ψυχῆς.

Ὁ Δίκ', ἐννοεῖται, οὐδὲν ἐξ ὧν αὐτὸν ἐννοεῖ καὶ διαστέλλει ἐξ ἀγνοίας τοὺς ὀφθαλμούς.

— Οἱ ἱατροὶ λέγουν, προσθέτει ἡ κυρία, ὅτι ἂν δὲν καλλιτερεύσῃς τὴν νύκτα, πρᾶγμα ἀπίθανον, θ' ἀποθάνῃς.

— Θὰ πονέσω πολὺ; ἐρωτᾷ ὁ Δίκ', οὕτινος συστέλλεται πρὸς στιγμὴν τὸ πρόσωπον.

— Δὲν ἤξεύρω, . . . πολλοὶ ἀποθνήσκουν πολὺ ἡσυχῶς· ἀλλὰ Δίκ, τί νομίζεις ὅτι θά γίνῃς ἀφοῦ ἀποθάνῃς;

— Θὰ μὲ θάψουν, ἀπαντᾷ τὸ παιδίον· ἄλλους τοὺς θάπτουν μὲ μουσικὴν, ἄλλους τοὺς πηγαίνουν μὲ τὸ κάρρον . . . — Θὰ μὲ πάγουν καὶ μένα μὲ τὸ κάρρον; . . .

— Ὅχι, παιδί μου, σοῦ τὸ ὑπόσχομαι. Ἀλλὰ δὲν μὲ λέγεις, σὲ παρακαλῶ, ποῦ θὰ ὑπάγῃς ἀφοῦ ἀποθάνῃς;

— Εἰς τὸν τάφον.

— Τὸ σῶμά σου, μάλιστα, ἀλλὰ ἡ ψυχὴ σου;

— Ἡ ψυχὴ μου; τί πρᾶγμα εἶνε;

Ἡ κυρία ἀπελπίζεται νὰ συντελέσῃ εἰς σωτηρίαν τῆς ψυχῆς τοῦ Δίκ καὶ ἀναλύεται εἰς δάκρυα.

— Μὴ κλαίῃς ἔτσι κυρία, μὴ κλαίῃς! λέγει ὁ θνήσκων πρὸς τὴν κυρίαν Ἀουστεν, καὶ δρᾷται τῆς χειρὸς δι' ἧς ἐκείνη καλύπτει τοὺς ὀφθαλμούς της. Ὁ Δίκ ἐγγίζει τὴν χεῖρά της μετὰ σεβασμοῦ, μετ' ὀλίγον δὲ ἐνθαρρυνόμενος πλήττει αὐτὴν ἐλαφρῶς διὰ τῆς χειρὸς του καὶ βλέπει μειδίαμα ἱλαρὸν ἀνατέλλον εἰς τῆς κυρίας τὰ χεῖλη. Παῖς πλάνης καὶ ἐγκαταλειμμένος, οὐδέποτε γνωρίσας ἀγάπην καὶ στοργήν, πρῶτην φορὰν αἰσθάνεται θάλαπον τὴν καρδίαν του τὸ αἶσθημα τῆς θωπείας. Σφίγγει ἀνεπιγνώστως τὴν χεῖρα τῆς κυρίας καὶ καταβιβάζει αὐτὴν ἡρέμα ἐπὶ τὴν καρδίαν του. Σφίγγει αὐτὴν ἔτι τρυφερώτερον διὰ τῶν δύο μικρῶν του χειρῶν, ἀνακλίνεται ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου του μετὰ βαθέος στεναγμοῦ, καὶ κλείει τοὺς ὀφθαλμούς.

Ε'.

Μετὰ τρία ἔτη τὸ ἀτμόπλοιο τοῦ πλοιάρχου Γιλβέρτη ὄρμει καὶ πάλιν εἰς τὸ ἄκρον τῆς ὁδοῦ Ζάκων. Καὶ πάλιν δὲ, ὡς πρὸ τριῶν ἐτῶν, ὁ Κύριος καὶ ἡ Κυρία Ἀουστεν προγευματίζουν ἐπὶ τοῦ πλοίου. Καθ' ἣν στιγμὴν ἡ κυρία Ἀουστεν πατεῖ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, προχωρεῖ πρὸς αὐτὴν, ὁμοῦ μετὰ τοῦ πλοιάρχου, ὥρατος νεανίας, φορῶν χιτῶνα ἐκ κυανῆς φλανέλλας καὶ ἀχύρινον σκιαδίων κοσμούμενον διὰ τῆς ταινίας ἣν φέρει τὸ πλήρωμα:

— Καλὲ, ὁ Δίκ εἶνε; ἀναφωνεῖ ἡ κυρία.

— Ὁ Δίκ ὀλόκληρος! ἀναφωνεῖ ἐπαιρόμενος ὁ κυβερνήτης.

— Πῶς ἐμεγάλωσες, Δίκ!

— Οἱ μικροὶ μεγαλώνουν, κυρία! ἀπαντᾷ ἐκείνος γελῶν.

Ὁ κυβερνήτης ἐξηγεῖ ἰδιαιτέρως ὅτι ὁ Δίκ, θεωραπευθεὶς εὐτυχῶς, ἐστάλη εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ προώδευσε μέγας ἐντὸς δύο ἐτῶν.

— ὦ! λέγει, εἶνε πολὺ νοήμων· τὸν ἀνατρέφω διὰ νὰ τὸν κάμω καλὸν ναυτικόν, καὶ νομίζω ὅτι γρήγορα θὰ γείνηται πρῶτος.

— Τί ὄνομα τοῦ ἐδώκατε; ἐρωτᾷ ἡ κυρία.

— Τὸ ἰδικόν μου, . . . μὲ τὴν ἐγκρίσιν τῆς γυναικὸς μου· καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔχομεν τέκνα . . .

— Ἀχ! πλοίαρχε! τί λαμπρὸς ἄνθρωπος εἶσθε!

— Εὐτυχὴς μάλλον, ἀπαντᾷ μειδιῶν ὁ κυβερνήτης, καὶ εὐγνώμων συγχρόνως, προσθέτει, στρεφόμενος πρὸς τὸν Δίκ.

Οὕτω ἔληξεν ἡ ἱστορία τοῦ ποντικοῦ, ὃν ἀνεμόρφωσεν . . . ἐν πρόγευμα.

A. B.

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΛΑΣΕΓΛΙΕΡ

[Μυθιστορία Ἰουλίου Σανδῶ].

Συνέχεια 181 σελ. 741.

B'

Σὰς ἔδειξα πρὸ ὀλίγου τὸ φρούριον τοῦ Βωμπέρ κεκρυμμένον κατὰ τὸ ἥμισυ ὀπισθεν τοῦ συμπλέγματος ἐκείνου τῶν δρυῶν καὶ ἀποβλέπον μελαγχολικῶς πρὸς τὴν ἀγέρωχον πρόσοψιν τοῦ μεγάρου, ὅπερ ὑψοῦται ὑπεράνω τῶν ὀχθῶν τοῦ Κλαίν. Τὸ φρούριον τοῦτο δὲν εἶχε πάντοτε τὸ ταπεινὸν ἐξωτερικόν, ὅπερ ἔχει νῦν· διότι πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἦτο ἀπέραντον μέγαρον μὲ πύργους, μὲ ὀχυρώματα, μὲ ἐπάλξεις, περικυκλούμενον ὑπὸ τάφρου, ἧς τὰς δύο ὄχθας ἐξεύγνε γέφυρα καταπικτή. Ἐν ἐνὶ λόγῳ ἦτο φρούριον ἀληθές, ὅπερ διὰ τοῦ βαρέος ὄγκου του ἐπεσκίαζε τὴν χαρίζσαν καὶ κορυφαίαν ἀρχιτεκτονικὴν τοῦ γειτονός του. Αἱ δὲ πέριξ αὐτοῦ ἐκτεινόμεναι ἐπαύλεις, αἱ ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων ἀποτρεφόμεναι τὴν βαρωνίαν τοῦ Βωμπέρ, δὲν ἡλαττοῦντο τῶν ἰδιοκτησιῶν τῶν Λασεγλιέρ, οὔτε κατὰ τὴν ἔκτασιν, οὔτε κατὰ τὸν πλοῦτον· ὅθεν οἱ Λασεγλιέρ καὶ οἱ Βωμπέρ θεωροῦντο ὡς οἱ ἄρχοντες τοῦ τόπου, καὶ ἐκτὸς μικρῶν τινῶν ἀντιζηλιῶν, ἀναποφεύκτων μεταξὺ γειτόνων τόσον ὑψηλῆς περιωπῆς, αἱ δύο ἐκείναι ἀριστοκρατικαὶ οἰκογένειαι διέκειντο φιλικώτατα πρὸς ἀλλήλας· τὴν δὲ φιλίαν τῶν ταύτην κατέστησεν ἔτι στενοτέραν ὁ φόβος τοῦ ἐπικειμένου κοινοῦ κινδύνου. Ἀμφότεραι λοιπὸν ἀπεδήμησαν τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ἡκολούθησαν τὴν αὐτὴν ὁδόν, καὶ ἐξέλεξαν ἐπὶ τῆς ξένης τὴν αὐτὴν γωνίαν γῆς, ὅπως ζήσωσιν ἐν τῇ δυστυχίᾳ ἔτι μάλλον συνδεδεμένοι παρ' ὅσον ἦσαν ἐν τῇ εὐτυχίᾳ. Συνενώσαντες δὲ ὅσα χρήματα ἡδυνήθησαν νὰ λάβωσι μετ' ἑαυτῶν, ἐγκατεστάθησαν ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην, ἔχοντες κοινὰ τὰ χρήματα, τὰς ἐλπίδας καὶ τὰς ἀναμνήσεις· ἀλλὰ δυστυχῶς αἱ ἀναμνήσεις ἦσαν περισσότεραι τῶν ἐλπίδων καὶ αἱ ἐλπίδες ἔτι περισσότεραι τῶν χρημάτων.

Ὁ βαρὼνος Βωμπέρ εἶχεν, ὡς καὶ ὁ μαρκήσιος, τὴν σύζυγόν του, ἔτι δὲ καὶ μικρὸν υἱόν, προωρισμένον ν' αὐξήθῃ ἐν τῇ ἐξορίᾳ. Οἱ εὐπατρίδαι ἐκείνοι, κατὰ τῶν ὁποίων τοσαῦτα ἐλέγχθησαν ἐν τῇ ἐποχῇ ἦτο εὐκολον νὰ κακολογῇ τις, ἔδειξαν τοῦλάχιστον κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους τῶν δο-

κιμασιῶν, ὅτι ἐγνώριζον νὰ ὑποφέρωσι τὴν δυστυχίαν ὡς εἰ μὴ εἶχον αἰσθανθῇ ποτε τὴν εὐτυχίαν. Οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι οἱ συνειθισμένοι εἰς τὴν τρυφὴν καὶ τὴν πολυτέλειαν, τὰ ἐλαφρὰ ἐκείνα καὶ ἐπιπόλαια ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πνεύματα, ἀνέπτυσαν αἶφνης ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν συμφορῶν δραστηριότητα καὶ καρτερίαν ἀπροσδόκητον. Καὶ ἡ μικρὰ δὲ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀποικία μας ἐγκατεστάθη εὐθύμως εἰς τὴν πενιχρὰν τῆς κατοικίας καὶ ἔζησε μετὰ φιλοσοφικῆς ἀπλότητος. Ἡ κατοικία αὕτη εὗρίσκετο εἰς τὸ ἄκρον προκαστείου τινὸς τῆς πόλεως καὶ ἀπετελεῖτο ἐξ οἰκοδομῆς μικρᾶς διηρημένης εἰς δύο μικροτέρας πτέρυγας, ὧν τὴν μὲν ἀπεκάλεσαν μέγαρον Λασεγλιέρ, τὴν δὲ ἑτέραν μέγαρον Βωμπέρ. Καὶ οὕτως αἱ δύο ἐκείναι οἰκογένειαι τὴν μὲν ἡμέραν ἐπεσκέπτοντο ἀλλήλας κατὰ τοὺς τύπους τῆς ἐθιμοταξίας, τὴν δὲ νύκτα συνήρχοντο εἰς τὴν κοινὴν αἴθουσαν. Εἰς τὰς μικρὰς ἐκείνας συναθροίσεις ἕκαστος ἔφερε τὴν ἀβρότητα καὶ τὴν εὐγένειαν τῶν τρόπων καὶ τὴν ἀριστοκρατικὴν του συμπεριφορὰν, αἱ δὲ κυρίαι Λασεγλιέρ καὶ Βωμπέρ, προσέθετον τὰ θέλγητρα τῆς ὠραιότητος καὶ τῶν χαρίτων των. Ἀλλ' ἡ μὲν πρώτη κατεῖχετο ἤδη ὑπὸ τῆς μελαγχολικῆς ἐκείνης ἀδιαφορίας τῶν ἐγκοσμίων, ἀδιαφορίας, ἣτις χαρακτηρίζει τὰς ὑπάρξεις τὰς προορισθείσας ἰνὰ πολύνωσι προῶτως, ἡ δὲ ἑτέρα, πολὺ διάφορος αὐτῆς, εἶχε πνεῦμα ἥττον ποιητικόν, ἀνήσυχον, φιλόδοξον, ριψοκίνδυνον καὶ ἄξιον νὰ ἐνεργῇ ἐν εὐρυτέρῳ κύκλῳ, ἐν μέσῳ τῶν ῥαδιοσυριῶν, αἷτινες ὑφάινοντο τότε εἰς τὰς αὐλὰς τῆς Βιέννης καὶ τῆς Κοβλεντίας. Ἡ μικρὰ ἐκείνη δηήγυρις νῦν μὲν ἐζήτει παρηγορίαν εἰς εὐφρεῖς ἀστειότητας, ἄλλοτε ἐξεδίκετο διὰ σαρκασμοῦ, ἀλλ' οὐδέποτε ἔφθανε μέχρι τῆς ὀργῆς. Ὁμολογητέον ὅμως ὅτι ἡ τόση φιλοσοφία ἐβασίζετο ἐπὶ ἀπατηλῶν ἐλπίδων, καὶ προσέτι ἐπὶ τῆς παντελοῦς ἀγνοίας τῶν ἐν Γαλλίᾳ γενομένων. Καὶ τοῦτο ἐν μέρει ἦτο τὸ μυστικὸν τῆς καρτερίας καὶ τῆς εὐκόλου ἐκείνης ὑπομονῆς, ἣν πρὸ ὀλίγου εἶχομεν εὐχαρίστως ἀναγνωρίσει· διότι ἐπέμενον πιστεύοντες, ὅτι τὸ συντελούμενον ἐκεῖνο μέγα ἔργον οὐδὲν ἄλλο ἦτο ἢ αἵματηρὰ πανήγυρις, τελουμένη ὑπὸ συμμορίας δολοφόνων, καὶ μῆνα μετὰ μῆνα περιέμενον νὰ ἴδωσι τὴν Γαλλίαν τιμωρουμένην καὶ ἐπανερχομένην εἰς τὴν εὐθείαν ὁδόν. Ἀλλ' αἱ ἐλπίδες των, διαψευθεῖσαι, ἐτροποποίησαν παραδόξως τὰς σκέψεις αὐτῶν καὶ τοὺς ἠνάγκασαν νὰ ἐκτιμήσωσι λογικώτερον τὰ τετελεσμένα γεγονότα. Ὅθεν ὅτε τὰ παιδιά ἐκείνα, ἅτινα ἀπερισκέπτως ἐπαίζον προσποιούμενα ὅτι ἦσαν ἐξόριστοι, ἐνόησαν τέλος ὅτι τὸ παιγνίδιον ἦτο σοβαρὸν καὶ ὅτι ἀληθῶς ἦσαν ἐξόριστοι, τότε πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐσκέφθησαν σπουδαίως νὰ ἐπανεληθῶσιν εἰς Γαλλίαν· οἱ μὲν ὅπως λάβωσι μέρος εἰς τὰς μηχανορραφίας τοῦ βασιλικοῦ κόμματος, τοῦ

ἀνακινουμένου ἤδη εἰς τὴν ἐθνοσυνέλευσιν τῶν Παρισίων· οἱ δὲ, ὅπως προσπαθήσωσι νὰ σώσωσιν, ἐὰν ἦτο πλέον καιρὸς, τὰ λείψανα τῆς περιουσίας των. Ὁ βαρὼνος Βωμπέρ ὑπῆρξεν εἰς τῶν τελευταίων τούτων· διότι, ἀληθῶς εἰπεῖν, δὲν ἐφάνη ποτὲ πολὺ ἐνθους ὑπὲρ τῆς μεταναστεύσεως, καὶ ἀνεχώρησε παρασυρθεὶς μάλλον ὑπὸ τῆς συζύγου του ἢ ἐξ ἰδίας ἐπιθυμίας· πάντοτε δὲ διέτηρησε τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἐὰν ἔμενεν ἐν Γαλλίᾳ ἤθελε μὲ ὀλίγην δεξιότητα δυνηθῇ νὰ σώσῃ τὴν κεφαλὴν του καὶ τὴν περιουσίαν του. Ἀλλ' ὁ μαρκήσιος Λασεγλιέρ, εἴτε ἐκ πεποίθησέως, εἴτε ἐνεκα πείσματος, ἐκήρυττεν ὅτι δὲν θὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Γαλλίαν εἰ μὴ μετὰ τῶν νομίμων κυρίων του· ὅθεν ὁ κ. Βωμπέρ ἀπῆλθε μόνος, ἐπιφυλαττόμενος νὰ ἐπιστρέψῃ πρὸς τὴν σύζυγον καὶ τὸ τέκνον του, ἢ νὰ καλέσῃ αὐτοὺς παρ' ἑαυτοῦ, ὡς ἤθελεν ὀδηγηθῇ ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν διαβημάτων του καὶ τῆς πορείας τῶν συμβεβηκότων.

Ὁ κύριος Βωμπέρ εἶρε τὸ μέγαρόν του ἡρωτικισμένον, τὰς τάφρους του κεχωσμένας, τὰς ἐπάλξεις του κατεστραμμένας, τὰ οἰκόσημά του συντετριμμένα, τὰς γαίας του διαμερισθείσας εἰς τεμάχια, καὶ ἐν συντόμῳ ὅλας τὰς ἰδιοκτησίας του πωληθείσας. Εἶχε τὸ πνεῦμα ἀρκετὰ θετικόν καὶ πρὸ πολλοῦ εἶχε παραιτηθῇ τῶν ἱπποτικῶν ἐκείνων ἰδεῶν, ἀς ἐξαπατηθεὶς εἶχεν ἀσπασθῇ πρὸς στιγμὴν — πρᾶγμα διὰ τὸ ὅποιον ἤλεγχε πάντοτε ἑαυτόν. Ἐπιστρέψας ὑπὸ ξένον ὄνομα, κατῳρίωσε μετὰ πολλὰς προσπάθειας νὰ ἐξαλείψῃ τὸ ὄνομά του ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν μετanasτῶν, καὶ ἐπανελάβεν αὐτὸ καὶ τὴν θέσιν του εὐθὺς ὡς ἤρχισαν πάλιν νὰ ἀποκαθίστῶνται αἱ ὑψηλαὶ κοινωνικαὶ τάξεις· οὐδὲν δ' ἄλλο ὑπελείπετο αὐτῷ ἢ νὰ ἐξαγοράσῃ τὴν βαρωνίαν, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἔστρεψε νῦν πάσας τὰς προσπάθειας του.

Ἐν τῷ βίῳ τοῦ ἀνθρώπου ἡ ἐναντιότης, πρὸς ἣν ἤθελε προσκρούσει ἐν τῇ πορείᾳ του, εἶναι τὸ ὑπὲρ πᾶν ἄλλο δυνάμενον νὰ ἐξεγείρῃ ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ πάσας τὰς ἐφευρετικὰς αὐτοῦ δυνάμεις, τὰς συναποτελούσας τὸ κακὸν ἐκεῖνο πνεῦμα, τὸ καλούμενον πνεῦμα κερδοσκοπικόν. Ἐν τοιαύτῃ θέσει εὐρέθη καὶ ὁ βαρὼνος Βωμπέρ· ἀληθῶς δὲ εἶνε ὅτι ἡ στιγμὴ ἦτο κατάλληλος· διότι ἡ ἐποχὴ ἐκείνη ἦτο ἐποχὴ καταστροφῆς καὶ ἀνεγέρσεως, καθ' ἣν ἐὰν αἱ ἀρχαῖαι περιουσίαι κατέρρεον πανταχόθεν ὡς χάρτινοι πύργοι, αἱ νέαι ἀνεφαίνοντο πολυπληθεῖς ὡς μύκητες μετὰ μεγάλῃν βροχῇ. Τῆς κινήσεως δὲ ταύτης οὐδεὶς ὑπῆρχεν ὁ μὴ μετασχόν· πανταχοῦ ἀπῆλθον νεοπλούτους, οἱ τέως ἄγνωστοι ἀπέκτων κολοσιαιᾶς περιουσίας διὰ κερδοσκοπικῶν ἐπιχειρήσεων, μόνον δὲ ἐν μέσῳ ὅλης τῆς ἰδιωτικῆς εὐημερίας τὸ ἔθνος εὗρίσκετο ἐν ἀπορίᾳ. Ὁ κ. Βωμπέρ ἐρρίφη εἰς τὰς ὑποθέσεις μὲ τὴν τυχοδιωκτικὴν τόλμην ἀνθρώπου οὐδὲν ἔχοντος νὰ

ἀπολέση, καὶ χωρὶς νὰ ἀποθαρρυνθῇ ὑπὸ τῶν δυσχερειῶν τῆς ἐπιχειρήσεως σκοπὸν τοῦ προέβλετο νὰ ἐξαγοράσῃ καὶ νὰ ἀποκαταστήσῃ, ὡς ἦτο πρότερον, τὴν κληρονομίαν τῶν προγόνων τοῦ, ἣν ἐπόθει νὰ μεταβιβάσῃ εἰς τὸν υἱὸν τοῦ. Ἐν τούτοις παρῆλθον ἔτη πολλὰ πρὶν ἢ ἐπιτυχία στέψῃ τὰς προσπάθειάς του, καὶ μόλις κατὰ τὸ 1810 ἡδυνήθη νὰ ἐξαγοράσῃ ὅ,τι ἀπέμεινεν ἐκ τοῦ μεγάρου, καὶ νὰ προσθήσῃ μικρὸν τι μέρος ἐκ τῶν πέριξ αὐτοῦ γαιῶν. Οὕτως ἔβαινε τὸ ἔργον, ὅπερ ἤλπιζε νὰ φέρῃ εἰς αἴσιον πέρας, καὶ εἶχεν ἤδη γράψῃ πρὸς τὴν σύζυγόν του, ἣν πρὸ δεκαετίας δὲν εἶχεν ἐπανίδει, καλῶν αὐτὴν καὶ τὸ τέκνον τοῦ εἰς Γαλλίαν, ὅτε αἰφνιδίως κατέλαβεν αὐτὸν ὁ θάνατος.

Ἀλλὰ τί συνέβαινε κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἐν τῇ ἐξορίᾳ; Ὁ μαρκήσιος εἶχε γηράσκει, καὶ αὐτὴ δ' ἡ κυρία Βωμπέρ δὲν ἦτο πλέον νέα, ἀφ' οὗ ὁ υἱὸς τῆς ἦτο ἤδη δεκαοκταετής. Δέκα ἔτη εἶχον παρελθῇ ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς μαρκησίας, ἥτις ἀπέθανε φέρουσα εἰς τὴν ζωὴν μικρὰν κόρην, ὀνομασθεῖσαν Ἐλένην, ἥτις ἐφάνετο ὅτι ἤθελε γείνει ὠραία ὡς ἡ μήτηρ τῆς.

Ἡ κυρία Βωμπέρ, ἅμα λαβοῦσα τὴν ἐπιστολὴν τοῦ συζύγου τῆς, ἀπεράσισε νὰ ἀναχωρήσῃ, ἀλλ' ὁ ἀποχωρισμὸς δὲν ἐγένετο ἄνευ θλίψεως· διότι τὰ παῖδιά καίτοι διαφόρου ἡλικίας ἤγαπῶντο τρυφερῶς τὴν δὲ κυρίαν Βωμπέρ καὶ τὸν μαρκήσιον συνέδεον ἤδη ἀπὸ πολλοῦ ἡ οἰκειότης καὶ ἡ συμφορά· τινὲς μάλιστα κακεντρέχεις ἰσχυρίσθησαν ὅτι εἶχον ἀμοιβαίως παρηγορηθῇ διὰ τὴν χηρείαν τῶν· ἀλλ' αἱ φλυαρίαι ἐκείναι τῶν ἀνοήτων εἰς οὐδὲν μᾶς ἐνδιαφέρουσι· τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ ἀποχωρισμοῦ οἱ παλαιοὶ ἐκεῖνοι φίλοι ἡσθάνθησαν ταραχὴν καὶ συγκίνησιν. Ἡ βαρωνὶς ἐπέμεινε νὰ λάβῃ μεθ' ἑαυτῆς τὸν μαρκήσιον καὶ τὴν θυγατέρα του, προσφέρονσα αὐτοῖς νὰ κατοικήσωσιν εἰς Βωμπέρ, ὅπως ἐξακολουθήσωσι πλησίον τῆς τὸν βίονδον ἔζησαν ἐπὶ τῆς ξένης, καὶ παρέχουσα τὴν ἐλπίδα τοῦ νὰ νυμφεύσωσιν ἡμέραν τινὰ τὴν Ἐλένην μετὰ τοῦ Ῥαούλ. Ὁ μαρκήσιος δὲν ἀπέκρυπεν ὅτι ἡ ἔνωσις αὕτη ἤθελε πληρώσῃ τὰς θερμότερας εὐχάς του, διότι πολλάκις ὁ ἴδιος ἠυχάθη τοῦτο κατ' ἑαυτόν, καὶ παρεδέχθη τὴν πρότασιν τῆς βαρωνίδος· ἀπὸ τῆς στιγμῆς δ' ἐκείνης τὰ δύο παῖδιά ἐθεωρήθησαν ὡς μνηστευμένα. Ὡς πρὸς τὴν προσφορὰν ὅμως τοῦ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Γαλλίαν καὶ νὰ ζῇ εἰς Βωμπέρ, ὁ μαρκήσιος διεκήρυξε καθαρώς, ὅτι ἂν καὶ ἐθλίβετο ἀποχωριζόμενος ἀπὸ τῶν συντρόφων τῆς συμφορᾶς του, τῷ ἦτο ἀδύνατον νὰ τὴν παραδεχθῇ. Αἱ ιδέαι τοῦ εἰς διάστημα εἰκοσιν ἑτῶν οὐδαμῶς εἶχον μεταβληθῇ, καὶ αὐτὸν δὲ τὸν κύριον Βωμπέρ ἐθεώρει ὡς ἀσύγγνωστον διαπραξάντα ἀμαρτήματα, ὅτι ἐξέθετε τὸ ὄνομα τοῦ λαμβάνων μέρος εἰς τὰς προμηθείας τοῦ στρατοῦ, ἐπιφέρων ὅτι τὸ κατ' αὐτὸν δὲν ἡδύνατο νὰ

συμμερισθῇ τὰ ἀγαθὰ περιουσίας ἀνακτηθείσης διὰ τοιούτων θυσιῶν. Τέλος δ' οὐδὲν ἐν τῷ κόσμῳ ἤθελε συγκατατελῇ νὰ ἴδῃ ἐκ τοῦ σύναγγος τὸν ἀρχαῖον θρόνον τῆς Γαλλίας κατεχόμενον ὑπ' ἐνὸς ἀρπαγῆς καὶ τὰς ιδιοκτησίας τῶν Λασεγλιέρ σφετερισθείσας ὑπ' ἐνὸς πρῶτον ἐνοικιαστοῦ του· διότι εἰς τὰ ὄμματα τοῦ Βοναπάρτης καὶ Σταμπλῆ ἦσαν κλέπται, οὓς κατέταττεν εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν, καὶ τὸν μὲν ἀπεκάλει Σταμπλῆ τῶν Βουρβόνων, τὸν δὲ ἕτερον Ναπολέοντα τῶν Λασεγλιέρ. Ἦτο δὲ περίεργον καὶ ἀστείον συνάμα νὰ τὸν ἀκούῃ τις ὁμιλοῦντα ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἂν καὶ εἶχε πνεῦμα ἀξιάγαστον, εἰς τὸ ὁποῖον ἠρέσκετό τις ἀκουσίως. Ἐν ἐνὶ λόγῳ, πλήρης πεποιθήσεως ἀπέβλεπεν εἰς τὸ μέλλον, ὅπερ ἐμελλε νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν Βασιλείαν καὶ τοὺς ὑπηκόους τῆς εἰς τὰς ιδιοκτησίας τῶν, εἰς τὰ δικαιώματά τῶν καὶ εἰς τοὺς τίτλους τῶν. Ἐπέμεινε λοιπὸν ἀρνούμενος νὰ θέσῃ τὸν πόδα τοῦ εἰς τὴν Γαλλίαν, πρὶν ἢ ἤθελον διωγθῇ οἱ διάφοροι Σταμπλῆ, οἱ μὲν διὰ ῥαβδισμῶν, οἱ δὲ διὰ τηλεβόλων.

Ἡ ἐπ' ἀνόδος τῆς κυρίας Βωμπέρ ἐγένετο εἰς αὐτὴν οὐ μικρὰς λύπης πρόξενος διὰ τὰς διαφυσθείσας ἐλπίδας καὶ ἀπογοητεύσεις, αἵτινες τὴν ἀνέμενον. Ὅτε ἀνέγνωσε τὴν ἐπιστολὴν τοῦ συζύγου τῆς, ὅστις οὐδεμίαν ἔθιγε λεπτομέρειαν καὶ πάντοτε μέχρι τοῦδε εἶχε μεγεθύνει τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐπιχειρήσεών του, ἡ βαρωνὶς ἐφαντάσθη ὅτι ἐμελλε νὰ ἐπανεύρῃ τὸ μέγαρόν της τοιοῦτον σχεδόν, οἷον ἀφῆκεν αὐτῷ μεθ' ὧν τῶν ἐξαρτημάτων του. Ἀλλὰ φθάσασα εἰς Poitiers ἐξεπλάγη μὴ βλέπουσα ὄχημα φέρον τὰ οἰκίσματά της, οὔτε τὸν κύριον Βωμπέρ, εἰς ὃν εἶχεν ἀναγγείλει τὴν ἡμέραν τῆς ἀφίξεώς της, ἐρχόμενον εἰς ἀπάντησιν αὐτῆς. Καὶ ὑπῆρχε μὲν λόγος δυνάμενος νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀπουσίαν του, ἀλλὰ τὸν λόγον ἐκείνον οὐδὲ ὑπώπτευεν ἡ βαρωνὶς· ἀλλ' ἀνυπόμονος ὡς ἦτο νὰ πατήσῃ εἰς τὰς γαίας τῆς, ἔλαβε τὸν βραχίονα τοῦ υἱοῦ τῆς, καὶ φθάσασα εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Κλαίν ἠκολούθησε τὴν ἀτραπὸν τὴν ἄγουσαν εἰς Βωμπέρ. Μόνος ὁ γηράσκεις ἐν τῇ ἐξορίᾳ δύναται νὰ ἐννοήσῃ τὴν συγκίνησιν, ἥτις κατέλαβε τὴν γυναῖκα ἐκείνην, ὅτε ἀνέπνευσεν, ὅτε ἡσθάνθη τὸν εὐώδη ἀέρα τῆς ἐπαύλεως τῆς, ἐν μέσῳ τῆς ὁποίας εἶχε διέλθει τὰ ὠραία ἔτη τῆς νεότητός της· ἡ καρδία τῆς ἐπληρώθη ὑπὸ ἀφάτου ἡδονῆς καὶ δάκρυα ἔρρευαν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς· τὸ συγκινοῦν αὐτὴν αἶσθημα δὲν ἦτο ἀπλῶς τὸ ἐκ τῆς ἀνακτησεως τῆς περιουσίας πηγάζον, ἀλλ' ἦτο αἶσθημα, ὅπερ τὴν συνετάρασεν ἀφ' οὗτο εἶχε πατήσῃ τὸ ἔδαφος τῆς Γαλλίας, μόνον δὲ νῦν ἐπέτεινεν αὐτὸ ἡ ἐκ τῆς ἐπανόδου εἰς τὴν ἀγαπητὴν ἐκείνην γωνίαν γλυκεῖα μέθη· διότι, ἐὰν ἦναι δίκαιον νὰ στιγματίζῃ τις τὸν ἐγωῖσμόν τῶν ταπεινῶν ψυχῶν, αἵτινες περιορίζουσι τὴν πατρίδα ἐντὸς τῶν στε-

νῶν ὁρίων τῆς ιδιοκτησίας τῶν, ἐπίσης δίκαιον εἶναι νὰ ἀναγνωρίσῃ, ὅτι ὁ πατρικὸς ἀγρός, ἡ προγονικὴ στέγη, ἀποτελοῦσιν ἐν μέσῳ τῆς μεγάλης πατρίδος δευτέραν οὕτως εἰπεῖν πατρίδα. Ἀλλ' ὁ Ῥαούλ, ὅστις οὐδόλως ἐνθυμείτο τὰ μέρη ἐκεῖνα, δὲν συνεμερίζετο τὴν συγκίνησιν τῆς μητρὸς του· ἡσθάνετο ὅμως τὴν νεαρὰν καρδίαν τοῦ σκιρτῶσαν ὑπὸ χαρᾶς καὶ ὑπερηφανείας, σκεπτόμενος ὅτι τὸ μέγαρον ἐκεῖνο, τὰ δάση, τὰς ἐπαύλεις, τοὺς λειμῶνας, οὓς τοσάκις ὠνειροπόλησεν ὡς μυθώδεις ὄχθας εὐδαιμονίας, τὰ κατεῖχεν ἤδη, καὶ ὅτι ἔφθανε πλέον ἐν μέσῳ τῆς ἀριστοκρατικῆς ἐκείνης μεγαλοπρεπείας, ἣν τοσάκις τῷ περιέγραψαν καὶ ἦν πάντοτε εἶχε ποθήσει. Ἐνόσω δὲ βαθυμυθὸν ἐπροχώρουν, ἡ κυρία Βωμπέρ τῷ ἐδείκνυε τὰς ἀπείρους ἐκείνας χλοεράς ἐκτάσεις, τὰς πρὸ αὐτῶν ἐκτεινομένας, ἃς ἔλεγεν ἰδικὰς του, καὶ βλέπουσα τὴν χαρὰν τοῦ νεανίου, ἡτοιμάζετο ὑπερηφάνως νὰ εἰσαγάγῃ αὐτὸν ἐντὸς τοῦ γοτθικοῦ μεγάρου τῶν προγόνων τοῦ, ἐξωτερικῶς μὲν ὄντος ἀληθοῦς φρουρίου, ἐνδὸν ὅμως ἡγεμονικοῦ μεγάρου, ἐνθα ἐπεδεικνύετο ὁ πλοῦτος καὶ ἡ πολυτέλεια δέκα διαδοχικῶν γενεῶν. Ἐν τοσοῦτῳ ἐξεπλήττετο μὴ βλέπουσα τὸν κύριον Βωμπέρ ἐρχόμενον εἰς ἀπάντησιν τῆς, οὔτε ἀντιπροσωπεῖαν τιὰ ἐκ τῶν ἐπιστατούντων τὰ κτήματα, οὔτε νεανίδας χωρικὰς φερούσας ἄνθη καὶ ἐρχομένας ἵνα τῇ ἐκφράσωσι τὸν σεβασμὸν τῶν καὶ εορτάσωσι τὴν ἐπ' ἀνόδον τῆς. Καὶ αὐτὸς ὁ Ῥαούλ, ὅστις καίτοι ζήσας ἐν μέσῳ τῶν στερησεων, εἶχεν ὅμως ἀνατραπῇ κατὰ τὰς ἀριστοκρατικὰς ιδέας, ἃς παιδιῶθεν ἐνέπνευσαν αὐτῷ αἱ ὁμιλίαι τῆς μητρὸς του καὶ τοῦ μαρκησίου Λασεγλιέρ, ἠπάρει καὶ ἐθλίβετο, διότι δὲν ὑπεδέχοντο αὐτὸν μετὰ τιμῶν. Ἀλλὰ, φεῦ! ὁποία ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς τῆς βαρωνίδος, ὅτε κάμψασα τὴν ἀτραπὸν ἀνεκάλυψε τὰ λείψανα τοῦ ζωοτροφείου καὶ τοῦ μεγάρου τῆς. Τότε ὁ Ῥαούλ βλέπων τὴν μητέρα τοῦ παρατηροῦσαν ἐν θλίβεσσι σιγῇ, τὴν ἠρώτησε ποῦ ἦσαν τὰ ἐρεπία ἐκεῖνα, αἵτινα ἐθεώρει. Κατ' ἀρχὰς ἡ βαρωνὶς δὲν ἠθέλησε νὰ πιστεύσῃ εἰς ὅ,τι ἔβλεπε· καὶ ἐπειδὴ ὁ ἥλιος ἐκλινε πρὸς τὴν δύσιν του, ἐσκέφθη σπουδαίως ὅτι πιθανὸν νὰ ἦτο ἀποτέλεσμα τοῦ λυκόφωτος, καὶ ὅτι εἶχεν ἀπατηθῇ ὑπὸ νέου τινὸς εἵδους κατοπτρισμοῦ. Ὁπωσδήποτε ἐξηκολούθησε τὴν ὁδὸν τῆς με βῆμα ὀλιγώτερον σταθερὸν καὶ με καρδίαν τεθλιμμένην. Οἱμοι! δὲν ἦτο ἀπάτη, τὸ ζωοτροφεῖον εἶχεν ἐξαφανισθῇ, καὶ ἐπὶ τῆς θέσεως αὐτοῦ δὲν ἐσώζετο εἰμὴ σύμπλεγμα δρυῶν. Τὸ μέγαρον δὲν ἦτο πλέον εἰμὴ ὄγκος ἄμορφος καὶ ἡρωτηριασμένος, κρύπτων τὰς πληγὰς τοῦ ὑπὸ σάβανον ἐκ κισσοῦ. Αἱ τάφροι εἶχον πληρωθῇ καὶ μεταβληθῇ εἰς λαχανοκήπους· ὁ ναῖσκος δὲν ὑπῆρχε πλέον· οἱ πύργοι ἦσαν κρημνισμένοι· ἡ δὲ πρόσοψις τοῦ κτιρίου κατέπιπτεν εἰς ἐρεπία. Καὶ οὔτε εἰς ὑπηρέτης πρὸ τῆς θύρας τῆς εἰσόδου, οὔτε εἰς κρό-

τος ὄπλου εἰς τιμὴν τῆς ἐπανόδου τῆς, οὔτε μία ἀνθοδέσμη, οὔτε μικρὰ προσφώνησις! οὔτε ἄλλη κραυγὴ ἐκτὸς τῆς τῶν χελιδόνων, αἵτινες περιέπταντο διασχίζουσαι τὸν κυανοῦν ἀέρα τῆς ἐσπέρας! Πέριξ ἐπεκράτει ἡ ἐρημία καὶ ἡ σιγὴ κοιμητηρίου. Ἐν τούτοις ἡ κυρία Βωμπέρ ἐξηκολούθει προχωροῦσα, ὁ δὲ υἱὸς τῆς ἠκολούθει ἐπαναλαμβάνων ἐκπληκτος.—Ποῦ πηγαίνουμεν; ποῦ μὲ ὀδηγεῖς, μῆτέρ μου;—Ὅτε ὅμως εἰσῆλθεν ἐντὸς τῆς ἐρειπωθείσης ἐκείνης φωλεᾶς, οἱ πόδες τῆς ἐκλονίσθησαν καὶ ἡσθάνθη τὰς δυνάμεις τῆς ἐκλειπούσας. Τὸ ἐσωτερικὸν ἦτο ἔτι θλιβερώτερον τοῦ ἐξωτερικοῦ! Τὸ πολυτελὲς ψηφιδωτὸν δάπεδον εἶχε φθαρῇ· τὰ βαρύτιμα ἐπικαλύμματα τῶν τοίχων εἶχον ἀφαιρεθῇ· οἱ δαμασκηνοὶ τάπητες καὶ τὰ ἐξ ὀλλανδικοῦ δέρματος καταπετάσματα εἶχον κλαπῇ· εἶχον κλαπῇ αἱ εἰκόνες, τὰ γοτθικὰ ἐπιπλά, τὰ ἐπιπλά τοῦ βυθμοῦ τῆς ἀναγεννήσεως, τὰ πάντα! Αἱ αἰθούσαι ἦσαν κεναί, τὰ δωμάτια ἔρημα, οἱ τοῖχοι γυμνοὶ καὶ ἐφθαρμένοι καὶ μόνον τῆδε ἀκακίαις διέκρινε τις ἐπὶ τῶν ὀροφῶν ἵχνη χρυσομάτων· καὶ ἐπὶ τῶν παραθύρων ῥάκη μεταξίνων παραπετασμάτων, λησμονηθέντα, ἄχροα πλέον ἐκ τῆς ὑγρασίας καὶ καταραγωμένη ἀπὸ τῶν μυῶν.—Ποῦ εἴμεθα ἐδῶ, μῆτέρ μου; ἡρώτα ὁ Ῥαούλ στρέφων πέριξ τοῦ ἐκπεπληγμένου βλέμματα. Ἀλλ' ἡ κυρία Βωμπέρ μετέβαινε ἀπὸ δωματίου εἰς δωματίον καὶ δὲν ἀπῆντα. Ἀφ' οὗ δὲ μάτην ἐζήτησε ψυχὴν ζῶσαν ἐν μέσῳ τῆς ἐρημώσεως ἐκείνης, εὔρε τέλος εἰς τὸ μαγεῖριον γηραιὸν ὑπηρέτην βαθέως κοιμώμενον. Τὸν ἐτίναξε βιαίως ἐκ τοῦ βραχίονος φωνάζουσα ἐπανειλημμένως καὶ ἐπιτακτικῶς.

—Ποῦ εἶναι ὁ κύριος Βωμπέρ;

—Ὁ κύριος Βωμπέρ, ἀπῆντησεν ὁ γέρον τριβων τοὺς ὀφθαλμούς, εἶναι εἰς τὸ κοιμητήριον.—Εἶσαι τρελλός, ἄνθρωπε, ὑπέλαβε ζωηρῶς ἡ βαρωνὶς, μὴ γνωρίζουσα πλέον ποῦ εὐρίσκετο. Τί εἴμπορεῖ νὰ κάμῃ ὁ κύριος Βωμπέρ εἰς τὸ κοιμητήριον;—Κυρία, ἀπῆντησεν ὁ γηραιὸς ὑπηρέτης, κάμνει ὅ,τι ἔκαμνον ἐγὼ πρὸ ὀλίγου· κοιμάται ὑπνὸν βαθύτατον.—Ἀπέθανεν! ἐφώνησεν ἡ κυρία Βωμπέρ!—Καὶ ἐτάφη πρὸ ἐνὸς μηνός, προσέθεσεν ἡσύχως ὁ γέρον.

Ἡ κυρία Βωμπέρ ἀφῆκε κραυγὴν, τότε δ' ὁ γέρον παρατηρήσας αὐτὴν προσεκτικώτερον, ἀνεγνώρισε τὴν βαρωνίδα· διότι ὑπῆρξεν ἄλλοτε εἰς τῶν πολλῶν ὑπηρέτων τοῦ μεγάρου, ἐξ ὧν εἶχεν ἀπομείνει μόνος αὐτός· ἀλλὰ τὸ γῆρας καὶ αἱ ἀσθενεῖαι τὸν εἶχον ἀπομωρῶναι. Διηγῆθη λοιπὸν τότε, πῶς ὁ κύριος Βωμπέρ, μόλις ἐξαγοράσας τὸν πύργον καὶ δύο μικρὰς ἐπαύλεις, ἀποτελούσας ὅλην τὴν κτηματικὴν περιουσίαν του, ἀπέθανε πρὶν ἢ λάβῃ καιρὸν νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ἐπισκευῆς καὶ τῶν καλλωπισμῶν, οἵτινες ἐμελλον νὰ καταστήσωσι τὸ μέγαρον ὁπωσοῦν κατὰλληλον πρὸς ὑποδοχὴν τῆς βαρωνίδος καὶ τοῦ υἱοῦ

της. Ἡ κυρία Βωμπέρ ἤκουεν ἀναυδός· ὁ δὲ Ῥαούλ δὲν ἠδύνατο νὰ συνέλθῃ ἐξ ὧσων ἐβλεπε καὶ ἤκουε. Τέλος καταβλήθεις ὑπὸ τῶν κακοπαθειῶν τοῦ ταξιδίου καὶ τῶν συγκινήσεων τῆς ἐπανόδου, ἀπεκοιμήθη ἐπὶ ψαθίνης τινὸς ἐδρας, ἡ δὲ μήτηρ τοῦ διήλθε τὴν νύκτα ἐπὶ τῆς μόνῃς ὁπωσὺν καθαρᾷ κλίνῃς, τῆς εὐρισκομένης ἐν τῇ οἰκίᾳ.

Τὴν ἐπαύριον ἡ κυρία Βωμπέρ, ἐξερχομένη τοῦ δωματίου της, ἀπήντησε τὸν Ῥαούλ περιπατοῦντα μελαγχολικῶς ἐντὸς τοῦ μεγάρου τῶν προγόνων του. Μήτηρ καὶ υἱὸς προσέβλεψαν ἀλλήλους χωρὶς νὰ ἀνταλλάξωσι λέξι·ν. Ἐν τούτοις ἡ βαρὼνις προσεπάθει εἰσέτι νὰ διατηρήσῃ ἐλπίδας τινὰς περὶ τῆς ἀπολειφθείσης περιουσίας. Ἀλλ' ὅτε ἀπεσφραγίσθη καὶ ἐκαθαρίσθη ἡ κληρονομία, εἶτε διότι ὁ κύριος Βωμπέρ κατεδάπανα ἐξ ἐνὸς ὅ,τι ἐκέρδιζεν ἐξ ἐτέρου, εἶτε διότι εἶχεν ἀπατηθῇ ὁ ἴδιος εἰς τοὺς ὑπολογισμούς του, ἡ σύζυγός του καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνεγνώρισαν μετὰ λύπης ὅτι ἡ πραγματικὴ αὐτῶν κληρονομία ἀπετελεῖτο ἐκ τοῦ μεγάρου, οἷον εἶδομεν αὐτό, ἐκ δύο μικρῶν ἐπαύλεων μετρίου εἰσοδήματος καὶ ἐκ τοῦ κεφαλαίου πεντήκοντα χιλιάδων φράγκων, ἅτινα ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ κατέθεσεν εἰς τὸν συμβολαιογράφον του. Αὕτη ἦτο ὅλη ἡ πραγματικὴ καὶ καθαρά αὐτῶν περιουσία. Ἦναγκάσθησαν λοιπὸν νὰ διοργανώσωσι τὰ τοῦ βίου των ἐν μετριότητι, καὶ ἡ ζωὴ ἐν τῇ βαρὼνίᾳ των οὐδόλως διέφερεν ἐκείνης, ἣν εἶχον διέλθει ἐν τῇ ἐξορίᾳ.

Ἀλλὰ καὶ ἄλλαι ἀπογοητεύσεις ἔτι πικρότεραι ἐπεφυλάττοντο εἰς τὴν κυρίαν Βωμπέρ. Ἐφ' ὅσον παρήρχοντο αἱ ἡμέραι τοῦ νέου αὐτῆς βίου ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐκείνου, ὅπερ ὁ ἐπαναστατικὸς κλόνος εἶχε συνταράξει μέχρι βάθους καὶ διαιρέσει ἐπ' ἀπειρον, ἐφ' ὅσον ἐβλεπε τὰς μεταβολὰς, ἃς ὑπέστη ἡ Γαλλία, ἡ μεγάλη τότε, πλουσία καὶ ἑνδοξος, ὅσον ἐσπούδαζε τὰ τῆς κτηματικῆς νομοθεσίας, ἐνόει ὅτι οἱ νέοι ἰδιοκτῆται τῶν γαιῶν εἶχον δικαιώματα καθιερωμένα πρὸ πολλῶν ἐτῶν, δικαιώματα πραγματικά, ἀπρόσβλητα καὶ ἐστηριγμένα ἐπὶ τῶν νόμων τῆς ἰσότητος. Ἡσθάνθη τότε πόσον κενὰ ἦσαν αἱ ἐλπίδες, ἃς ἔτρεφεν ἡ μερίς τῶν μεταναστῶν, καὶ ἐπέσθη ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ ἐπ' ἀνόδου τῶν Βουρβόνων δὲν ἠδύνατο ν' ἀποκαταστήσῃ τὸν μαρκήσιον Λασεγλιέρ εἰς τὰς γαίας του, καὶ ὅτι ὁ Ναπολέων αὐτός, εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς δόξης του εὐρισκόμενος, δὲν ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ θρόνου του τοσοῦτον ἀσφαλῶς, ὅσον ὁ Σταμπλὴ ἐπὶ τῶν ἰδιοκτησιῶν αὐτοῦ. Καὶ ἠδύνατο μὲν νὰ διώξωσι τὸν ἕνα διὰ πυροβόλων, δὲν ἐπετρέπετο ὁμῶς διὰ τοῦτο νὰ διώξωσι τὸν ἕτερον διὰ ράβδισμῶν. Αἱ σκέψεις αὗται ἐψύχρναν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν κυρίαν Βωμπέρ ὡς πρὸς τὸν προταθέντα γάμον μετὰ τοῦ υἱοῦ της καὶ τῆς δεσποινίδος Λασεγλιέρ· τότε ἀποχωρίζομένη τὸν μαρκήσιον καὶ τὴν θυγατέρα του εἶχε

παράσυρθῃ ὑπὸ τῆς συγκινήσεως τῶν ἀποχωριστισμῶν· ἀλλὰ νῦν, ὅτε εὐρίσκετο μακρὰν, ἡ ψυχρὰ λογικὴ ἐδείκνυνεν αὐτῇ τὰ πράγματα ὑπὸ ἄλλην φάσιν. Ὁ Ῥαούλ ἦτο ὥρατος καὶ κομψὸς νέος· καὶ μὲν ἦτο πτωχὸς, ἀλλ' εἶχεν ἀριστοκρατικὴν τὴν καταγωγὴν, καὶ ἡ γενεαλογία τοῦ οἴκου τοῦ Βωμπέρ ἀνῆρχετο μέχρι τοῦ πρώτου χριστιανοῦ βαρὼνου. Εἰς τὴν ἐποχὴν δ' ἐκείνην τῆς συγχωνεύσεως καὶ τῆς συμφιλώσεως, καθ' ἣν οἱ νεόπλουτοι ἐζήτουν νὰ στολίσωσι τοὺς σάκκους των δι' ἐμβληματικὰ καὶ νὰ ἀποτίψωσι τὸν ῥυθὸν τῶν ταλλήρων των ἐπὶ ἀρχαίων περιγραμμῶν, ὁ Ῥαούλ ἠδύνατο ἀναμφιβόλως νὰ συνάψῃ πλούσιον γάμον, δυνάμενον ν' ἀνυψώσῃ καὶ πάλιν τὴν οἰκονομίαν του. Αἱ ἰδέαι λοιπὸν αὐταί, ἀναπτυσσόμεναι ἀνεπαίσθητως εἰς τὸν νοῦν τῆς κυρίας Βωμπέρ, ἐνισχύοντο ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ· διότι ἡ βαρὼνις ἤγαπα πολὺ τὸν υἱὸν της καὶ ἠσθάνετο τιτρωσκόμενῃ τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ τὴν φιλοστοργίαν τῆς δούλης ἐσκέπτετο ὅτι τὸ μέλλον τοῦ περικαλλοῦς ἐκείνου νεανίου ἦτο νὰ μαραινῇ ἐν τῇ στενοχωρίᾳ τῆς πτωχείας. Καὶ αὕτη δὲ ἡ ἰδέα ἦτο νέα εἰσέτι· εἶχε δηλαδὴ τὴν ἡλικίαν ἐκείνην, τὴν ἀπληστον πλούτου καὶ ἀπολαύσεων, καθ' ἣν οἱ ἐγωιστικοὶ ὑπολογισμοὶ ἀντικαθίστανται τὰς ἐγγενεῖς ὁρμὰς τῆς ψυχῆς. Ἐντεῦθεν εὐκόλῳ εἶναι νὰ ἐννοήσῃ τις ὁποία ἀτομικὴ φιλοδοξία ἐκρύπτετο ὑπὸ τὴν στοργὴν, τὴν ἄλλως εἰλικρινεστάτην, τῆς μητρὸς ἐκείνης πρὸς τὸν υἱόν.

Ἡ κυρία Βωμπέρ, ἥτις ἔζησε κατ' ἀρχὰς ἀπομεμακρυσμένη τῶν τοῦ κόσμου, ἔχουσα σχέσεις μόνον μετὰ τῆς μερίδος τῆς ἀδιαλλάκτου ἀριστοκρατίας, ἤρχισε νῦν σπουδαίως νὰ σκέπτεται περὶ προσεγγίσεως πρὸς τοὺς μοναρχικούς, καὶ νὰ ζητῇ νὰ νυμφεύσῃ τὸν υἱὸν της μὲ νέαν, κατωτέρας μὲν οἰκογενείας, ἀλλὰ πλουσίαν· αἴφνης ὁμῶς ἐγνώσθη ὅτι ὁ αὐτοκρατορικὸς ἀετός, θανασίμως πληγείς, ἐκράτει τοὺς κεραυνούς τοῦ πολέμου μὲ τεθραυσμένους πλέον ὄνυχας! Ἡ βαρὼνις ἔκρινε τότε φρόνιμον, πρὶν ἢ ἀποφασίσῃ, νὰ παραμείνῃ μέχρις οὗ ἴδῃ πρὸς ποῖον μέρος ἠθελεν ἐκτραγῇ ἡ καταίγίς, ἥτις ἠκούετο μυκωμένη πανταχόθεν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, ὡς ἐνθυμεῖσθε, ὁ Σταμπλὴ ἔλαβε τὴν εἰδησιν τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ του· ἡ δὲ εἰδησις ἐκείνη ἐφθασε μέχρι τῆς κυρίας Βωμπέρ, ἥτις ἀπεφάνθη φιληθρῶπως ὅτι τοῦτο ἦτο θεῖα δίκη, καὶ οὐδ' ἐσκέφθη πλέον περὶ τοῦ Σταμπλῆ, ὃν οὔτε αὐτὴ ἠδύνατο νὰ ὑποφέρῃ, ἔτι δὲ μᾶλλον ἀπηχλάνετο ἕνεκα τοῦ μαρκησίου· αἱ δὲ ὑπερβολαί, ἃς διηγείτο περὶ τῆς δεινῆς θέσεως, εἰς ἣν ὁ μαρκήσιος καὶ ἡ θυγάτηρ του περιήλθον, συνετέλεσαν οὐκ ὀλίγον εἰς τὸ νὰ ἐπιρρίψωσι κατὰ τοῦ ἀτυχοῦς γέροντος ὅλην τὴν ὀργὴν καὶ ὅλας τὰς ἀρὰς τοῦ τόπου. Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα, ὅτε αἴφνης ἐσπέραν τινὰ τὸ πᾶν ἐφάνη ὅτι ἔμελλε νὰ λάβῃ νέαν τροπὴν.

Καθημένη πρὸ τοῦ ἀνεωγμένου παραθύρου της, ἡ βαρὼνις ἐφαίνετο βυθισμένη εἰς σκέψεις βαθεῖας· ἀλλὰ δὲν ἦσαν οὔτε οἱ ἐναρμόνιοι ψιθυρισμοὶ τῆς ὥραίας ἐκείνης θερυνθῆς ἐσπέρας, οὔτε αἱ πρὸ αὐτῆς ἐκτυλισσόμεναι τοποθεσίαι, αἱ ποικιλοτρόπως φωτιζόμεναι ὑπὸ τοῦ δύνοντος ἡλίου, αἱ ἀπασχολοῦσαι οὕτω τὴν προσοχὴν της· αἰσθημα πόθου καὶ θλίψεως ἀπεικονίζετο ἐπὶ τῆς μορφῆς της, καὶ εἶχε τὸ βλέμμα προσηλωμένον ἐπὶ τοῦ μεγάρου Λασεγλιέρ, οὗτινος τὰ παράθυρα ἤστραπτον ἀντανάκλωντα τὰς ἀκτῖνας τοῦ δύνοντος ἡλίου, τὰ δὲ μύρια αὐτοῦ ἀραβουργήματα, οἱ πολεμιστῆριοι πύργοι, οἱ κομποὶ καὶ χαρίεντες, διεκρίνοντο ἐν ὅλῃ τῇ ἀρχιτεκτονικῇ αὐτῶν ἀρμονίᾳ, ἐνῶ ὑπὸ τοὺς πόδας του τὰ πυκνὰ δάση τοῦ κήπου ἐκυμαίνοντο ὑπὸ τὴν θωπευτικῇ πνοῇ τοῦ ζεφύρου. Ἐθεώρει ἐπίσης τὰς πέριξ αὐτοῦ πλουσίας ἐπαύσεις καὶ μετὰ θλίψεως ἀνελογίζετο ὅτι τὸ μέγαρον ἐκεῖνο, ὁ κήπος, αἱ γαίαι ἐκεῖναι ἀνῆκον εἰς ἄνθρωπον ἀγροῖκον, εἰς ἀπαίδευτον καὶ βάνανσον χωρικόν. Ὑπὸ τοιούτων κατείσχοντο σκέψεων, ὅτε αἴφνης εἰσῆλθεν ὁ Ῥαούλ καὶ καθίσας πλησίον τῆς μητρὸς του, παρετήρει καὶ αὐτὸς ἄθυμος καὶ σιωπηλὸς τὴν ἐνώπιον αὐτῶν ἐξελισσομένην τοποθεσίαν. Ὁ ἀτυχὴς νεανίας πρὸ πολλοῦ κατετρώγετο ὑπὸ βαθείας θλίψεως· διότι μὴ ἔχων κλίσιν πρὸς τὴν σπουδὴν, τὴν μόνην δυναμένην νὰ φαιδρύνῃ τὴν πτωχείαν του, κατηναλίσκετο εἰς ἀγρόνους ὀνειροπολήσεις καὶ πόθους ἀπραγματοποιήτους· τὴν ἐσπέραν δ' ἐκείνην περιδιαβάων μονήρης εἰς τοὺς ἀγρούς εἶχεν ἀπαντήσῃ συνοδείαν ἐφίππων νεανίσκων ἐπανερχομένων εὐθύμως εἰς τὴν πόλιν ἐν μέσῳ τοῦ ἤχου τῶν κυνηγετικῶν σαλπίγγων καὶ συνοδευομένων ὑπὸ μεγαλοπρεποῦς ἀκολουθίας κυνηγετικῶν ἀμαξῶν, ὑπηρετῶν ἐν στολῇ καὶ ὠραίον κυνῶν. Δὲν εἶχεν αὐτὸς οὔτε ὑπηρέτας, οὔτε κύνες, οὔτε ἵππον, ὅπως διατρέχων ἐπ' αὐτοῦ τὰ περίχωρα διασκεδάζῃ τὰς θλίψεις του· ἐπανῆλθε λοιπὸν εἰς τὴν οἰκίαν ἔτι σκυθρωπότερος τοῦ συνήθους καὶ ἀποθηρραμένος, στηρίζας δὲ τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς ἐδρας του, ἐκλινεν ἐπ' αὐτῆς τὸ μέτωπον, καὶ ἡ κυρία Βωμπέρ εἶδε δύο δάκρυα κυλίσμενα ἐπὶ τῶν ἰσχνῶν παρειῶν τοῦ υἱοῦ της.

— Τέκνον μου, ἀγαπητέ μου Ῥαούλ, εἶπε θλίβουσα αὐτὸν ἐπὶ τοῦ στήθους της.

— Ἀ! μήτέρ μου, εἶπεν ὁ νεανίας μετὰ πικρίας, διατί νὰ μὲ ἀπατήσῃς; διατί νὰ μοὶ ἐμπνεύσῃς τόσας ματαίας ἐλπίδας; διατί νὰ μὲ συνειθίσῃς ἀπὸ τρυφερᾶς ἡλικίας εἰς ὄνειρα ἀνόητα; διατί νὰ μοὶ δείξῃς ἐν μέσῳ τῆς πτωχείας μας τὰς μαγικὰς ὄχθας, εἰς ἃς οὐδέποτε ἔμελλον νὰ φθάσω; Διατί δὲν μοὶ ἐνέπνευσας τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν μετριότητα καὶ δὲν προσεπάθησας νὰ περιορίσῃς τοὺς πόθους καὶ τὴν φιλοδοξίαν μου; Ὡ, ἐάν μὲ ἐδίδασκες ἐνωρὶς τὴν ταπεινώσιν καὶ τὴν εἰς τὴν τύχην ὑποταγήν, τοῦτο θὰ ἤρμοζε

κάλλιον εἰς τὴν θέσιν μου καὶ τοῦτο θὰ σοὶ ἦτο πολὺ εὐκολώτερον.

Εἰς τὰς δικαίας ταύτας παρατηρήσεις ἡ κυρία Βωμπέρ ἐκυπτε τὴν κεφαλὴν σιωπῶσα, ὅτε αἴφνης κραυγαὶ ἐξώθεν ἀκουσθεῖσαι ἐπέσυραν τὴν προσοχὴν της. Ἡγέρθη, ἐπλησίασεν εἰς τὸν ἐξώστην καὶ διέκρινεν εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τῆς γερύρας τοῦ Κλαῖν τὸν Σταμπλὴ παρακολουθούμενον ὑπὸ τῶν παιδίων τοῦ χωρίου, ἅτινα τὸν κατεδίωκον ῥίπτοντα κατ' αὐτοῦ δρόκας χλόης. Ὁ περιφρονημένος γέρον, χωρὶς νὰ ζητήσῃ νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτόν, ἔφρευεν ὅσον ταχέως ἐπέτρεπε τὸ γῆρας του καὶ τὰ βαρέα ὑποδήματά του. Ἡ κυρία Βωμπέρ ἠκολούθησεν αὐτὸν ἐπὶ πολὺ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἔπειτα ἐβύθισθη εἰς τὰς σκέψεις της. Ἀλλὰ μετὰ τινὰς στιγμὰς τὸ πρόσωπόν της ἔλαμψεν αἴφνης ὑπὸ χαρᾶς. Τί συνέβη; τί ἐπῆλθε; Τίποτε σχεδόν, μία ἰδέα. Ἀλλὰ μία ἰδέα ἀρκεῖ πολλάκις ἵνα μεταβάλλῃ τὴν ὄψιν τοῦ κόσμου.

[Ἐπεται συνέχεια]

ΑΡΕΙΟΝ Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ.

Ἡ ἐν Ὀλλανδίᾳ κατοικία τοῦ ΜΕΓΑΛΟΥ ΠΕΤΡΟΥ

Ἡ πόλις Zaandam κατέχει τὸ ὠραιότατον μνημεῖον τῆς Ὀλλανδίας, ὡς ἔλεγεν ὁ πρῶτος Ναπολέων, τουτέστι τὴν καλύβην τοῦ Μεγάλου Πέτρου, εἰς τιμὴν τοῦ ὁποίου ἡ πόλις ὠνομάσθη ἐπὶ τινὰ χρόνον, ὡς ἔτι καὶ σήμερον καλοῦσιν αὐτὴν πολλοὶ, Czardam ἢ Saardam. Πληθὺς ὁδηγῶν ψιθυρίζει τὸ ὄνομα τοῦ περιήμου τοῦτο οἰκίσκου εἰς τὸ οὗς πάντων τῶν εἰς Zaandam ἐρχομένων ξένων, οἵτινες χάριν αὐτοῦ καὶ μόνου, δύναται τις εἰπεῖν, μεταβαίνουσιν εἰς ἐπίσκεψιν τῆς εἰρημένης πόλεως.

Πότε καὶ διατί ὁ μέγας αὐτοκράτωρ ἦλθε νὰ κατοικήσῃ ἐν τῇ καλύβῃ ταύτῃ, εἶνε πασίγνωστον. Ὁ νεαρὸς Τζάρος, ἀφοῦ κατετρόπως τοὺς Τατάρους καὶ Τούρκους, καὶ εἰσῆλθε θριαμβευτικῶς εἰς Μόσχαν, ἠθέλησε νὰ ἐπισκεφθῇ τὰς διαφοροὺς ἐπικρατείας τῆς Εὐρώπης, ὅπως σπουδάσῃ τὰς τέχνας καὶ βιομηχανίας αὐτῶν. Συνοδευόμενος ὑπὸ τριῶν πρεσβευτῶν, τεσσάρων γραμματέων, δώδεκα εὐγενῶν, πενήκοντα φυλάκων καὶ ἐνὸς νάννου, κατέλιπε τὰ κράτη αὐτοῦ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1697, διήλθε διὰ τῆς Διβονίας, τῆς Βρανδεβουργικῆς Πρωσίας, τῆς Πομερανίας, τοῦ Βερολίνου, τῆς Βεσσαλίας, καὶ ἀφίκετο εἰς Ἀμστελδάμον δεκαπέντε ἡμέρας πρὸ τῆς ἀκολουθίας αὐτοῦ.

Ἐν τῇ πόλει ταύτῃ διέμενεν ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον πάντῃ ἀγνώστος ἐν μέσῳ τῶν ναυστάθμων τοῦ ναυαρχείου. Ἐκεῖθεν μετέβη εἰς Zaandam, ἔνθα εὐρίσκοντο τὰ περιφημότερα ναυπηγεῖα, καὶ ὅπου περιεβλήθη τὴν ἐνδυμασίαν τοῦ ναυπηγοῦ, ὅπως ἐκμάθῃ ἰδίῳις ὀφθαλμοῖς καὶ ἰδίαις χερσὶ τὴν τέχνην τοῦ κατασκευάζειν πλοῖα, ἐν ἣ ἐξεῖχον

τότε οί 'Ολλανδοί. Έντεῦθεν ὑπὸ τὸ ὄνομα Πέτρος Μιχαήλωφ εἰσῆλθεν ἐν τῷ ναυπηγείῳ ἐνὸς **Mijnheer Calf**, ἐνεγράφη εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐργατῶν, καὶ εἰργάσθη ὡς ξυλουργός, σιδηρουργός καὶ σχοινοποιός.

Καθ' ὅλον τὸν χρόνον τῆς ἐν **Zaandam** διαμονῆς του ἔφερε τὴν αὐτὴν ἐνδυμασίαν, καὶ τὴν αὐτὴν ἐλάμβανε τροφὴν ἣν καὶ οἱ συνεργάται αὐτοῦ, ἐκοιμάτο δὲ ὡς καὶ ἐκεῖνοι, ἐντὸς ξυλίνου οἰκίσκου, ὅστις εἶνε ὁ νῦν δεικνυόμενος εἰς τοὺς ξένους. Δὲν γίνωσκόμεν ἀκριβῶς πόσον χρόνον διέμεινεν ἐν **Zaandam**. Οἱ μὲν ἰσχυρίζονται ὅτι μῆνας τινὰς διέτριψεν ἐκεῖ, οἱ δὲ τοῦναντίον διατείνονται, ὅτι δὲν ἔμεινεν ἢ μίαν ἐβδομάδα, ἔνεκα τῆς ἀδιακρίτου περιεργείας, ἥς ἦν ἀντικείμενον. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἐπανελθὼν μετ' ὀλίγον εἰς Ἀμστελδάμον ἐπεράτωσεν ἰδίαις χερσὶν ἐν τῷ ναυστάθμῳ τῆς Ἑταιρίας τῶν Ἰνδιῶν πολεμικῶν πλοίων τῶν ἐξήκοντα τηλεβόλων, ἐσπούδασε τὰ μαθηματικά, τὴν φυσικὴν, τὴν γεωγραφίαν, τὴν ἀνατολίαν, τὴν ζωγραφικὴν, καὶ ἀπῆλθεν ἐκ τῆς πόλεως ταύτης τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1698 μεταβαίνων εἰς Ἀγγλίαν.

Ὁ περίφημος οἰκίσκος εὐρίσκεται εἰς τὸ ἄκρον τῆς **Zaandam**, φαινόμενος ἐκ τοῦ ἀνοικτοῦ μέρους τῆς ἐξοχῆς, εἶνε δὲ οἶονεῖ ἐγκεκλεισμένος ἐντὸς μικροῦ κτιρίου κτιστοῦ, ὅπερ ἡ βασίλισσα τῆς Ὀλλανδίας Ἄννα Παυλόνα, Ῥωσίσς τὴν καταγωγὴν, διέταξε νὰ ἐγερθῇ ὅπως προφυλάττῃ τὴν οἰκίαν κατὰ τῆς ἐπιρρείας τοῦ χρόνου.

Εἶνε ἀληθὴς καλὴ ἁλιευτικὴ, ξυλίνη, συγχειμένη ἐκ δύο μικρῶν δωματίων· εἶνε δὲ τοσοῦτον ἐφθαρμένη καὶ ἐτοιμόρροπος, ὥστε ἐλαφρὰ προσβολὴ ἀνέμου ἤρκει νὰ τὴν καταρρίψῃ, ἐὰν δὲν ἐσθιρίζετο ἐπὶ τοῦ περιστοιχοῦντος αὐτὴν κτιρίου. Ἐν τῷ πρώτῳ δωματίῳ ὑπάρχουσι τρία χονδροειδῆ καθίσματα, μία μεγάλη τράπεζα, μία κλίνη ἐπὶ ἑρμαρίου, καὶ μεγάλη ἐστία κατὰ τὸν ἀρχαῖον φλαμανδικὸν τρόπον. Ἐν τῷ δευτέρῳ δωματίῳ ὑπάρχουσι δύο μεγάλαι εἰκόνες, ἡ τοῦ μεγάλου Πέτρου, φέροντος ἐνδυμασίαν ἐργάτου, καὶ ἡ τῆς αυτοκρατορίας Αἰκατερίνης. Σημαῖται ῥωσικαὶ καὶ ὀλλανδικαὶ ἐκτυλίσσονται ἀπὸ τῆς ὀροφῆς.

Ἡ τράπεζα, οἱ τοῖχοι, οἱ θάλαμοι, αἱ θύραι, αἱ δοκοὶ εἰσὶ κεκαλυμμένα ὑπὸ ὀνομάτων, στίχων, γνωμικῶν, ἐπιγραφῶν εἰς ὅλας τὰς γλώσσας τοῦ κόσμου. Πλάξ τις ἐκ μαρμάρου, φέρουσα τὰς λέξεις *Πέτρῳ τῷ μεγάλῳ—Αλέξανδρος*, ἐτέθη τῇ φροντίδι τοῦ αυτοκράτορος τῆς Ῥωσίας Ἀλεξάνδρου εἰς μνήμην τῆς ἐπισκέψεως αὐτοῦ τῷ 1814. Ἐτερος λίθος ἀναμνηστικὴν τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ πρίγκηπος διαδόχου, πρῶτον δὲ Τζάρου, τῷ 1839, κάτωθεν δὲ ὑπάρχει ῥωσικὴ στροφὴ λέγουσα· «Ἵπεράνω τῆς ταπεινῆς ταύτης κατοικίας ἵπτανται οἱ ἄγγελοι. Τζάρεβιτς, γονυπέτησον! Ἐδῶ εἶνε ἡ κοιτὶς τῆς αυτοκρατορίας σου, ἐδῶ ἐγεννήθη τὸ μεγαλεῖον τῆς Ῥωσίας».

Ἄλλοι λίθοι ἀναπολοῦσιν εἰς τὸν παρατηρητὴν τὰς ἐπισκέψεις τῶν βασιλέων καὶ ἡγεμόνων καὶ μετὰ τῶν λίθων ἄλλαι ποιήσεις, καὶ πρὸ πάντων ῥωσικαὶ ἐπιγραφαί, ἐκφράζουσαι τὸν ἐνθουσιασμόν καὶ τὴν χαρὰν τῶν ἀφιχθέντων αἰσίως εἰς τὸ ἱερὸν προσκύνημα. Μία τῶν ἐπιγραφῶν τούτων ὑπεθυμίζει ὅτι ἐκ τῆς ἀγροίκου ἐκείνης καλύβης ὁ ξυλουργὸς μέγας Πέτρος διέκυθεν τὰς κινήσεις τοῦ μοσχοβιτικοῦ στρατοῦ, ὅστις ἐμάχετο κατὰ τῶν Τούρκων ἐν Οὐκρένῃ.

Ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ἐσκεπτόμην ὅτι, ἐὰν ἡ ἐνδοξότερα ἡμέρα τοῦ βίου τοῦ μεγάλου Πέτρου ὑπῆρξεν ἐκεῖνη, καθ' ἣν ἐκοιμήθη ἐν τῇ καλύβῃ ταύτῃ, ἀφοῦ τὸ πρῶτον εἰργάσθη διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν, ἐπίσης ἡ εὐτυχεστέρα αὐτοῦ ἡμέρα θὰ ἦτο ἐκεῖνη κατὰ τὴν ὁποίαν δεκαοκτὼ ἔτη βασιλεύον, ἐν τῷ κολοφῶνι τῆς δυνάμεως καὶ δόξης διατελὼν, ἐπανῆλθεν ἐν αὐτῇ, ὅπως δεῖξῃ εἰς τὴν Αἰκατερίνην τὸ μέρος, ἐνθα ἀπλοῦς ἐργάτης ἐδιδάχθη πῶς δύναται νὰ ᾔηε αυτοκράτωρ.

Οἱ τῆς **Zaandam** κάτοικοι ἀναμνησκονται τὴν ἡμέραν ἐκείνην μεθ' ὑπερηφανίας, καὶ λαλοῦσι περὶ αὐτῆς ὡς περὶ γεγονότος, οὗ ὑπῆρξαν μάρτυρες. Ἡ Τζαρίνα εἶχε μείνει εἰς **Wesel**, καταληφθεῖσα αἴφνης ὑπὸ τῶν ὀδίνων τοῦ τοκετοῦ. Ὁ Τσάρος ἀφίκετο μόνος εἰς **Zaandam**. Δύναται πᾶς τις νὰ φαντασθῇ μετὰ πόσης χαρᾶς καὶ ὑπερηφανίας ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ τῶν ἐμπόρων ἐκείνων, τῶν ναυτῶν, τῶν λεπτουργῶν, οἵτινες ἔσχον αὐτὸν ὡς σύντροφον πρὸ δέκα ὀκτὼ ἔτων. Διὰ μὲν τὸν λοιπὸν κόσμον ἦτον ὁ νικητὴς τῆς Πουλτάβας, ὁ θεμελιωτὴς τῆς Πετροπούλεως, ὁ ἐκπολιτιστὴς τῆς Ῥωσίας, δι' αὐτοὺς ὅμως ἦτον ὁ «**Peterbaas**» ὁ μαστροπέτρος, ὡς ὠνόμαζον αὐτὸν οἱ κείως, ὅτε εἰργάζοντο μετ' αὐτοῦ· ἦτο τέκνον τῆς **Zaandam** προαχθὲν εἰς αυτοκράτορα, ἦτο ἀρχαῖος φίλος ἐπανακάμπτων ἐν τῷ μέσῳ τῶν φίλων του.

Δέκα ἡμέρας μετὰ τὸν τοκετὸν ἀφίκετο ἡ Τζαρίνα, ἥτις καὶ αὕτῃ ἐπεσκέφθη τὴν καλύβην. Ἀυτοκράτωρ καὶ αυτοκράτειρα, ἄνευ ἀκολουθίας, ἄνευ ἐπιδείξεως, ἐπῆγον ἵνα δειπνήσωσιν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ναυπηγοῦ **Mijnheer Calf**, τοῦ δεχθέντος ἐν τῷ ναυπηγείῳ αὐτοῦ τὸν ἐστεμμένον νεαρόν ἐργάτην. Ὁ λαὸς τοὺς συνώδευσε κρᾶζων μεγαλοφῶνως· Ζήτω ὁ μαστροπέτρος, ὁ δὲ μαστροπέτρος, ὁ ἐξολοθρευτὴς τῶν Βογιάρων καὶ τῶν Στερλίτς, ὁ δικαστὴς τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ, ὁ τρομερὸς ἡγεμὼν ἐκλαυσεν ἐκ συγκινήσεως.

Καθ' ὅλον τὸ ἑλληνικ. Κράτος ὑπάρχουσιν 168 μοναῖ, ἐξ ὧν γυναικεῖαι 23. Τῶν μονῶν τούτων 7 ἀνήκουσιν εἰς τὸ δυτικὸν δόγμα, ὧν 3 γυναικεῖαι. Εἰς ἀπάσας τὰς μονὰς ταύτας κατοικοῦσι 3,258 ἄτομα, ἐξ ὧν 2,116 μοναχοὶ καὶ 1,142 κοσμικοί. Εἰς τὰς μονὰς τῶν γυναικῶν διαμένουσι 541 μοναχαί, ὧν 132 εἰσὶ δυτικοῦ δόγματος.

Η ΚΥΡΙΑ ΓΚΑΡΦΙΛΔ

Ἀγγλικὴ ἑφημερίς, πλέκουσα τὸ ἐγκώμιον τῆς χήρας τοῦ δολοφονηθέντος προέδρου τῆς Ἀμερικῆς Γκάρφιλδ ἐνεκα τῶν πολλῶν αὐτῆς προτερημάτων καὶ ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῆς πνευματικῆς μορφώσεως καὶ ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῆς ἀφοσιώσεώς της εἰς τὴν διοίκησιν τῶν τοῦ οἴκου, παραθέτει ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς, γραφείσης πρὸ δεκαετίας πρὸς τὸν σύζυγόν της καὶ ἐκ τύχης γνωστῆς γενομένης. Ἐν τῷ ἀποσπάσματι τούτῳ ἡ εἰκὼν τῆς χήρας Γκάρφιλδ παρίσταται ἐν λαμπρότητι, θαμβούσῃ τοὺς ὀφθαλμούς. «Μετὰ χαρᾶς σοὶ ἀναγγέλλω», γράφει ἡ κυρία Γκάρφιλδ τῷ συζύγῳ αὐτῆς, «ὅτι ἐν τῷ μέσῳ τοῦ καμάτου καὶ τῶν ἐνοχλήσεων τοῦ παρελθόντος θέρους, κατάρθωσα νὰ καταγάγῃ νίκην τινά. Ἡ ἡρεμὸς σκέψις ἀφ' ἧς ἀπῆλθες ἐθιμάμβυσεν ἐν τῷ πνεύματί μου. Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἀνέγνωσά σου ταῦτα· Ὁρθὴ σκέψις ἄνευ ἐργασίας ἀδύνατος, μόνη δ' ἡ σκέψις καθιστᾷ τὴν ἐργασίαν εὐτυχίῃ. Ἵσως εἰμι προωρισμένη τοιαύτην τινὰ ὁδὸν νὰ διανύσω, ἀναρριχωμένη εἰς τὰ ὑψηλότερα μέρη αὐτῆς. Πρωτὰν τινὰ κατεγινόμενῃ παρασκευάζουσα τὸν ἄρτον τῆς οἰκίας καὶ εἶπον κατ' ἐμαυτήν· Ἀναπόφευκτος ἀνάγκη μοὶ ἐπιβάλλει νὰ παρασκευάζω κατὰ τὸ τρέχον θέρος τὸν ἄρτον ἡμῶν. Διατί νὰ μὴ θεωρῶ τοῦτο ὡς ἐνασχόλησιν εὐχάριστον καὶ νὰ μὴ πειρῶμαι νὰ παρασκευάζω ἄρτον ὡς οἶόν τε τέλειον; Τοῦτο μοὶ ἐφάνη ἐμπνευσίς τις, καὶ ἐν τῇ φαντασίᾳ μου ἀπεικόνιζα τὸν ὅλον βίον φαινότερον. Αἱ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου μοὶ ἐφαίνοντο διερχόμεναι τὸ πνεῦμά μου καὶ εἰσδύουσαι εἰς τοὺς λευκοὺς ἄρτους, ἥδη δὲ πιστεύω ὅτι ἐν τῇ τραπέζῃ ἡμῶν παρατίθεται ἄρτος καλλιτέρας ποιότητος ἢ πρότερον, καὶ νομίζω ὅτι κατέχω τὴν ἀλήθειαν ταύτην, ὅτι δηλαδὴ δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ ᾔμαι ἡ δούλη ἡ φεύγουσα τὴν ἐργασίαν, ἀλλ' ἡ πραγματικὴ αὐτῆς κυρία, φροντίζουσα, ὅπως ὅ,τι ἀνπράττω μοὶ παράγῃ ἀρίστους καρπούς. Ἐπὶ μακρὸν ὑπῆρξας ὁ βασιλεὺς τῆς ἐργασίας σου, ὥστε θὰ γελάσῃς ἴσως, ὅτι ἔζησα ἐπὶ τοσοῦτον ἄνευ στέμματος, ἀλλ' αἰσθάνομαι ἄπειρον εὐχαρίστησιν, ὅτι ἐπὶ τέλους εὗρον αὐτὸ, καὶ αἱ ἀστείότητές σου δὲν θὰ κατορθώσωσι νὰ μειώσωσιν αὐτήν. Μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν ταύτην σκέπτομαι μὴ ἐν τῷ δικαίωματι τούτῳ ὑποκρύπτεται ἡ «φοβερὰ ἀδικία», ἡ τοῦλάχιστον μέρος αὐτῆς, ἐφ' ἣ παραπονοῦνται αἱ γυναῖκες αἱ ἐπιζητοῦσαι ἐκλογικὴν ψῆφον. Ἡ κακὴ ἀναθεωραμένη γυνὴ ὑπολαμβάνει τὰ καθήκοντα αὐτῆς ὡς δυσμένειαν τῆς τύχης, καὶ ἡ ἐκτελεῖ αὐτὰ μεμψιμοιροῦσα, ἢ προσπαθεῖ νὰ τὰ ὑπεκφύγῃ. Βλέπει τὸν ἄνδρα φερόμενον ἐν θριάμβῳ πρὸς τὸν προορισμὸν αὐτοῦ καὶ φρονεῖ ὅτι τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας, ἣν ἐκτελεῖ, καθιστᾷ αὐτὸν μέγαν καὶ δεσπόζοντα, ἐνῶ εἰς ταῦτα συμβάλλει οὐχὶ τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας, ἀλλ' ὁ τρόπος καὶ τὸ πνεῦμα τῆς ἐκτελέσεώς της». Ἡ

χήρα Γκάρφιλδ γινώσκει τὴν λατινικὴν, τὴν ἑλληνικὴν, τὴν γερμανικὴν καὶ τὴν γαλλικὴν, ἔχει δὲ καὶ ἀρκετὰς γνώσεις μαθηματικὰς καὶ ἐγκυκλοπαιδικὰς· ὅτε ὁ σύζυγός της ἐπηγγέλετο τὸν διδασκαλὸν ἢ συνδρομὴν αὐτῆς ἦν αὐτῇ πολὺ τιμὸς.

Ἐπιστημονικὸς

ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΓΗΝ ΠΕΡΙΠΛΑΤΟΣ

Πρὸ οὐ πολλῶν ἡμερῶν ἐξήρχετο τοῦ λιμένος τῆς Μασσαλίας τὸ μεγαλοπρεπὲς ἐλικοκίνητον ἀτμόπλοιον «**Ceylon**» τῆς διωκεανείου Ἑταιρίας, ἀρχόμενον τοῦ περὶ τὴν γῆν περίπλου αὐτοῦ, φέρον δ' ἐπιβάτας ἀνήκοντας εἰς τὴν ἀνωτέραν κοινωνίαν τοῦ Λονδίνου καὶ τῶν Βρυξελλῶν. Τὸ πλήρωμα, εἰς οὗ τὴν ἐκλογὴν κατεβλήθη ἰδιάζουσα προσοχὴ, ἀποτελεῖται ἐκ πολλῶν ἀξιωματικῶν καὶ 120 ναυτῶν καὶ ὑπηρετῶν, μετ' ἐξαιρετικῆς δ' ὡσαύτως ἐπιμελείας ἐγένετο καὶ ἡ διευθέτησις τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ πλοίου. Τὸ μαγειρεῖον, κατέχον εὐρὺν χῶρον ἐν τῷ ἀτμόπλοιῳ, κατηρτίσθη ὡς ἄριστα, ὁ δὲ ἀρχιμαγειρὸς, ὅστις ὑπηρετεῖται ἄλλοτε ἐν τοῖς βασιλικῶς μαγειρείοις τοῦ Οὐνδσῶρ, λαμβάνει τὸν μισθὸν πλοίαρχου πολεμικοῦ πλοίου ἐν Γαλλίᾳ· ἔχει δὲ ὑπὸ τὰς διατάγας τοῦ δύο ἄλλους μαγείρους καὶ τρεῖς παραμαγείρους. Ἐκ τούτων δύναται πᾶς τις νὰ εἰκασθῇ ὁποία ἔσται ἡ τελειότης τῆς περὶ τὴν τράπεζαν ὑπηρεσίας.

Αἱ αἰθουσαι, πολυτελῶς ηὐτεπισμέναι, περιέχουσι πάντα τὰ χραιώδη πρὸς ὅσον ἐνεστὶν ἄνετον διατριβήν· τὰ πάντα καλύπτονται ὑπὸ μετὰ ξύνης καὶ βελούδου, αἱ δὲ ἑδραὶ εἰσὶν οὕτω κατασκευασμέναι ὥστε νὰ καθιστῶσιν ὅσον τὸ δυνατόν ἡττον ἐπαισιθητὰς τὰς δονήσεις καὶ τὸν σάλον τοῦ ἀτμόπλοίου. Ὑπάρχουσιν ἑτὶ τρία δωματῖα διὰ λουτρά, ἐν οἷς μαρμαρίνοι λουτήρες ἀπαστράπτουσιν ἐκ τῆς λευκότητος. Ἡ βιβλιοθήκη περιλαμβάνει πάντα τὰ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη δημοσιευθέντα συγγράμματα περὶ τῶν ταξειδιῶν τῶν μεγάλων περιηγητῶν, πρὸς δὲ τούτοις ἐν ἀφθονίᾳ τὰ πρὸς ψυχολογίαν βιβλία, ἔργα τῆς φαντασίας, συγγράμματα μετ' εἰκόνων κ.τ.λ.

Κατὰ τὰς ἐν ἀνοικτῷ πελάγει μακρὰς θαλασσοπορίας, ὅτε οὔτε παρατηρήσεις οὔτε μελέται ἐπιστημονικαὶ θὰ εἶνε δυνατόν, τὴν μονοτονίαν τοῦ ταξειδίου θὰ διασκεδάζῃ ὀρχήστρα ἐξ ἀρίστων μουσικῶν συγκεκροτημένη, ἐκτελοῦσα τεράχια τῶν ἐκλεκτοτέρων μουσικῶν ἔργων καὶ τῶν μᾶλλον περφημισμένων νεωτέρων. Τὸ δρομολόγιον, ὅπερ τὸ ἀτμόπλοιον θέλει ἀκολουθήσῃ κατὰ κοινὴν τῶν ἐπιβατῶν ἀπόφασιν, περιλαμβάνει τὰς ἀκολουθούσας πόλεις· Μασσαλίαν, Νίκαιαν, Γένουαν, Νεάπολιν, Παλέρμον, Μελίτην, Πειραιᾶ, Σύρον, Κωνσταντινούπολιν, Σμύρνην, Ρόδον, Ἀλεξάνδρειαν, Πορτ-Σαῖδ, Σουέζ, Ἀδεν, Βομβάνην, Κολόμβο, Ἀκράν τῆς Οὐαλλίας, Μαδράς, Καλκούτταν,

Πενάγκη, Σηγκαπόρην, Μανίλλαν, Χόγκ-Κόγκ, Σαγκάι, Ναγκασάκι, Χίοκο, Γκοκοχάμαν, Χονολουλού, Σάν-Φραγκίσκον, νήσους Φάκλαντ, Μοντεβιδεο, Ρίον-Ινέιρον, Βάχιαν, Πόρτο-Πράγια, Τενερίφκον, Μαδέραν, Σούθραμπτον. Προς εκτέλεσιν του ταξιδίου τούτου προϋπελογίσθη χρονικὸν διάστημα ἑννέα μηνῶν, ἐν ᾧ, ἐννοεῖται, συμπεριλαμβάνεται καὶ ὁ χρόνος, ὃν θὰ διατρίβωσιν ἐν ταῖς σπουδαιοτέραις πόλεσιν, εἰς ἃς θέλουσι προσεγγίξει. Κατὰ τὴν εἰς Σάν-Φραγκίσκον προσέγγισιν ὅσοι τῶν ἐπιβατῶν θέλωσιν, ἔχουσι τὸ δικαίωμα ἀντὶ νὰ ἐξακολουθήσωσι τὸν πλοῦν περὶ τὴν Νότιον Ἀμερικὴν, νὰ λάβωσιν εἰσιτήριον πρῶτης θέσεως κατ' εὐθείαν ἐκ Σάν-Φραγκίσκου εἰς Λονδὶνον διὰ Νέας Ὑόρκης.

Κατὰ τὴν πρώτην αὐτῶν προσέγγισιν εἰς Νίκαιαν οἱ ἐπιβάται τοῦ «Ceylon» διωργάνωσαν λαμπρὰν ἐορτὴν ἐπὶ τοῦ πλοίου χάριν τῆς ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ διατρίβούσης πολυαριθμοῦ ξενικῆς ἀπαντίας.

Ἐν Περσείῃ.

I. II.

Ὑπῆρξαν χρόνοι, καθ' οὓς δαῖγμα ἀνωτέρας ἀγωγῆς καὶ ἱκανότητος ὑπελαμβάνετο ἡ ταχυφαγία καὶ πολυφαγία. Πανταχοῦ μὲν εὐρέθησαν ἄνθρωποι τεράστιον ἔχοντες ὄρεξιν καὶ δύναμιν πεπτικὴν, οἵτινες οὐδέποτε ἐκορένυντο, ἀπῆλθον δὲ μασσόμενοι· βέβαιον ὅμως εἶνε, ὅτι οἱ πάλοι ἄνθρωποι ἔτρωγον καθόλου πλείονα τῶν νῦν. Μίλων ὁ Κροτωνιάτης ἔφαγεν ὅλον βοῦν· ῥάχιν πενταετοῦς ταύρου ἦτο ἡ προσήκουσα μερὶς εἰς ἕκαστον τῶν συνδαιτυμόνων παρὰ τοῖς ἀρχαίοις· ὁ Κλαύδιος Ἀλβίνος κατεβρόχισεν ἐφ' ἑξαεὶς 500 σῦκα, 100 μῆλα περσικά ἦτοι ῥοδάκινα, 10 πεπόνια, 20 λίτρας σταφυλῶν καὶ 100 σκολόπακας· ὁ αὐτοκράτωρ Μαξιμιλιανὸς ἔφαγε μιᾷ ἡμέρᾳ 40 λίτρας κρεῶν καὶ ἔπινε 40 λίτρας οἴνου· ὁ ἐκ Πασσαβίας Ἰωσήφ Κόλνικερ ἔφαγεν ἐν πέντε ὥραις δύο μόσχους καὶ ἔπινε 20 λίτρας οἴνου· ὁ κηπουρὸς Κάλε κατεβρόχισε πολλὰς καὶ λίθους. Ἐτερος ἀδηφάγος ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ φάγῃ δλόκληρον μόσχον, κατὰ διαφόρους τρόπους παρεσκευασμένον. Εὐρωστος στρατιώτης ἐκ τῶν εὐζώνων ἐστοιχημάτισε νὰ πῖν μικρὸν πῖθον οἴνου· χάριν δὲ ἀσκήσεως προέπειν ἰσομεγέθη πῖθον μεστὸν ζύθου. Ἰερεὺς ἐν Καινιγσβέργῃ, προσκληθεὶς εἰς γεῦμα, ἐκράτησε καὶ ἔφαγε κρέατα παρατεθειμένα εἰς 20 ὁμοτραπέζους. Ὁ κόμης Δάν, εὐωχούμενος παρὰ τινι Γερμανῷ πρίγκιπι, ἔφαγε τετράκις ἐξ ἑκάστου περιφερομένου φαγητοῦ· παραπενοούμενος δὲ κατόπιν ὅτι ἐπείνα, κατεβρόχισε πλακοῦντα παρεσκευασμένον εἰς 24 φίλους.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα ὑπαρχόντων ἱατρῶν ἀνέρχεται εἰς 1,280, ὁ δὲ τῶν δικηγόρων εἰς 1,690, ὁ τῶν δημοσιογράφων εἰς 74, ὁ δὲ τῶν κληρικῶν εἰς 7,952.

Ἡ ΚΑΚΙΑ

Ἦθελ' ὁ Χάρος μιὰ φορὰ κ' ἐκεῖνος νὰ γιορτάσῃ Κ' ἐπὶ ἄνθους ἀπὸ τῆ γῆ νὰ στρώσῃ στὴν αὐλὴν του, Ἐπὶ νειάτα κ' ὀμορφιαῖς ποῦ ἐστόλιζαν τὴν πλάσιν· Καὶ γιοῦλια ποῦ δὲ φούτρωναν ποτὲ στὴ μαύρην γῆ του, Τὰ μαρμαρένια στηθὴ τοῦ μ' ἐκεῖνα νὰ στολίσῃ· Καὶ γὰρ μιὰ μέρα ν' ἀρνηθῇ ἐτι καὶ κυπαρίσσι.

Χαριτωμένο λούλουδο ἀπάνου στὴ δροσιά του Ἐνα πρῶτ' ἀπάντησε τὴν ὀμορφὴν παιδοῦλα· Ὁ Χάρος ὅπου γύριζε ἀπὸ τὴν παγανιά του Ἦταν ὁ πῖθ' ὀμορφος ἀνθὸς ποῦ εἶδε τὴν αὐτοῦλα, Τὸ πῖθ' λαμπρὸ στολίδι τῆς ἀπ' ὅσας κ' ἂν ἐφόρει, Κ' ἐστάθηκε νὰ ξαναῖδῃ μιὰ ἄλλην φορὰ τὴν κόρη.

Καλλίτερα τὰ μάτια του νὰ ἦσαν σφαλισμένα Νὰ μὴ θωρῇ τῆς ὀμορφιάς καὶ νὰ μὴν τῆς ζηλεύῃ! Εἶχε τῆς μάνης τὴν καρδίαν φαρμάκι ποτισμένα· Καὶ πάλι εἶδε τὸν ἴσκιον τοῦ νὰ τὴν παραμονεύῃ. Κ' ἐδίπλωσε τὴν Κάκίαν τῆς σφιγκτῆς στὴν ἀγκαλιά της Ὅσο νὰ φύγῃ ὁ θειστής μακρὺ ἀπ' τὴ γειτονιά της.

Στάθην' ὁ Χάρος μιὰ φορὰ καὶ εἶδε τὴν παιδοῦλα... Μὲ τὸ φαρμάκι τὸ πικρὸ σάϊτα βουτηγμένη Ἀχ! ἦταν καὶ τὴ μάστιγ' ἡ κατὰ τὴν ἀρεσκείαν Στῆς Κάκίας τὸ χαμόγελο κ' ἡ νεότης ἡ ζῆλευμένη, Καὶ ἔγειρε σὺν τῷ κλαυτῷ ποῦ δέρνει τὸ χάλᾳζι· Καὶ πρὶν κοπῇ στὴ ρίζα τοῦ μαρμαίνεταί, γλωμιάζει.

Τὴν ἄλλην νύχτα στὸ θερμὸ τῆς Κάκίας προσκεράλι Ἦ μὰρ μὴ μάνη γτύπαε μ' ἀπελπισίαν τὰ χέρια! Μὴ τὸ παιδί της ἔβλεπε καὶ μὴ τὴ νύχτα πάλι Κ' ἐφώναζε στὸν οὐρανὸ καὶ στὰ γλωμὰ τ' ἀστέρια· — Γὰρ τί νὰ μοῦ τὴν πάρτετε μὲς τὰ δεκάξιν χρόνια, Τώρα ποῦ Ἀπρίλι γιῶρταζε μὲ τὰν θῆ, μὲ τ' ἀηδονία!

Μὲ στὸ κατώφλι τοῦ σπητιοῦ, τὴ νύχτα διπλωμένος, Ὁ Χάρος ξαναφάνηκε σὰ φάντασμα ὀμπροστά της. Ἀχ! νάτος πάλι ὁ ληστής! Ποῦ ἦταν κρυμμένος... Ἦ μάνη ἀνατρίχιασε... ἐκόπηκ' ἡ λαλιά της... Τὸν εἶχε ἰδεῖ πολλὰς φορὰς στὸ σπητί της νὰ μπαίνει, Ἀλλὰ μὲ χέρια ἀδειανὰ ποτὲ τοῦ νὰ μὴ βγαίνει!

Ὅμως στῆς μάνης τῆ φωνῇ κ' ὁ Χάρος ἐφοβήθη, Κ' ἔγειν' ἀκόμη πῖθ' ὀμορφὴ ἡ ὄψις τοῦ Θανάτου Ποῦ εἶχε τὸν πάγον στὴν καρδίαν καὶ μάρμαρα τὰ στηθὴ Καὶ ἐμαρμαρώσ' ἀνοιχτὴ ἀκόμ' ἡ ἀγκαλιά του Ποῦ εἶχε ἀπλώσει ὁ θειστής τὸ ῥόδο νὰ θερμίσῃ Καὶ στὴ γιορτῇ του μὲ αὐτὸ τὸν κόρπον νὰ στολίσῃ.

Τὸ ῥόδο δὲν ἐπρόφθαζε ὁ Χάρος νὰ τὸ πάρῃ... Γὰρ τί ἔνας ἄγγελος κρυφὰ μ' ἕνα φίλ' στὸ στόμα Τὸς ἔκλεψε τὴν εὐωδίαν, τὴ νεότητ' καὶ τὴν χάριν, Καὶ μὲ τὴν Κάκίαν φεύγοντας στὸ γαλαξίνιον δῶμα Ἀφῆκ' ὀπίσω μοναχὰ στὴν κλίνη της στρωμένα Τὰ φύλλα μαρμαρένια.

Κ. Γ. ΕΞΟΝΟΣ

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἀμνησιακία.

Ἡ κυρία*** ἔκαμνε τὰ τακτικὰ γλυκίσματα διὰ τὸ σπῆναι τὴν περίστασιν αὐτὴν ἐπωφελεῖται ὁ μικρὸς τῆς Ἀλέκος διὰ νὰ ρίψῃ μέσα του ἀθεόφοβον.

Ἡ μητέρα τὸν διώκει ἐπανειλημμένως, ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἐννοεῖ νὰ ξεκολλήσῃ ἀπὸ τὸ τόσῳ ἐλκυστικὸν δέλεαρ, κατὰ τινὰ δὲ στιγμὴν βυθίζει λάθρα τὸν δακτυλὸν του εἰς πληρὴς ἐκεῖ ἀγγεῖον.

Ἡ μητέρα τὸν βλέπει, χάνει τὴν ὑπομονὴν καὶ τοῦ διευθύνει μὲ τὴν χεῖρα γεμάτην ἀπὸ τὰς οὐσίας τὰς ὁποίας παρασκευάζει, τῆς ζαχαρένιας ποῦ τοῦ εἶχε τάξει τόσαις φοραῖς.

Τότε ὁ μικρὸς, κρατῶν πρὸς στιγμὴν τὰ κλάματα, ἀρχίζει νὰ γλείφῃ τὴν χεῖρα, ἡ ὁποία τοῦ τῆς ἔβρεξε.

Ἐν τῷ κακουργιοδικεῖῳ.

Ὁ κατηγορούμενος, γέρων ἐβδομηκοντούτης, καταδικάζεται εἰς εἰκοσαετὴ δεσμὰ.

— Εὐχαριστῶ, κύριοι δικασταί, λέγει ἐγειρόμενος τοῦ θρονίου του· δὲν ἤλπιζα νὰ ζήσω τόσῳ ἀκόμῃ!

Πρόσωπα. Ὁ πατήρ, ὁ δεκαετής υἱὸς καὶ μικρὰ κόρη.

Ὁ πατήρ σοβαρῶς. — Ἐλέγαμεν λοιπὸν ὅτι τὸ βαμβάκι εἶνε, πρὶν νὰ τὸ κατεργασθῶν, ἕνα εἶδος χνοῦδι μαλακὸ ὅσον μετὰξι. Καὶ ποῦ βγαίνει τὸ βαμβάκι;

Ὁ μικρὸς κύριος σιωπῶν.

— Πῶς, δὲν τὸ ξέρετε;

— Ἐγὼ τὸ ξέρω, λέγει ἡ δεσποινὶς τελειόνοῦσα τὸ συγύρισμα τῆς κούκλας της.

— Ποῦ λοιπὸν; πῆς το.

— Μπα, τὸ βαμβάκι βγαίνει μέσα 'ς τ' αὐτιά τῶν γέρων!

Ἡ κυρία Δ* καταλαμβάνει ἐπ' αὐτοφώρῳ τὴν θαλαμηπόλον τῆς καθ' ἣν στιγμὴν ἐκαθάριζε τοὺς ὀδόντας της μὲ τὴν βούρτσαν της.

— Τί κάνης αὐτοῦ, Μαρίνα! Μὲ τὴν βούρτσαν μου πλένεις τὰ δόντια σου!

— Ἐννοία σου, κυρία, ἐγὼ δὲν σιχαίνομαι ἀπὸ τὴν εὐγενεία σας!

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ὅταν ἔθνος τι γηράσῃ, ὅταν ὁ σκεπτικισμὸς καὶ ἡ πρὸς τὰς ἐξιδας τάσεις διαφθεύωσιν αὐτὸ κατὰ κράτος, τὸ ἔθνος ἐκεῖνο βγαίνει πρὸς τὸν δεσποτισμὸν, ἂν καὶ κατ' ἐπίφασιν ὑπὸ ἐλευθέρους θεσμοὺς διατελοῦν· ὅπως, ἀντιστρόφως, λαοὶ σώφρονες γινώσκουσι νὰ εὐρίσκωσι τὴν ἐλευθερίαν ὑπὸ τοῦς μᾶλλον δεσποτικῶν τύπους.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἡ Ἐπιθεώρησις τῆς ὑγιεινῆς τῆς Αὐστραλίας ἀναφέρει γεγονὸς τι, ὅπερ φαίνεται παράδοξον ἐκ πρώτης ὄψεως, καὶ ἐφ' οὗ ἐφίστα τὴν προσοχὴν τῶν φυσιολόγων ὁ ἐκθέτων αὐτὸ ἱατρὸς.

Ἡ σύζυγος τοῦ ἱατροῦ τούτου ρίπτουσα τροφὴν εἰς τὰς ὀρνίθας ἀφῆκε χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ νὰ τῇ ἐκφύγῃ τοῦ δακτύλου ὁ νυμφικός της δακτύλιος, ὃν εἰς μάτην κατόπιν ἀναζητήσαντες ἐνόμισαν ἀπολεσθέντα.

Μετά τινος ἐβδομάδας ὁ ἱατρὸς τρώγων βραστὸν ὠδὸν, ἠσθάνθη ὅτι τὸ κοιλίον αὐτοῦ προσέκρουσεν εἰς σῶμα τι σκληρὸν καὶ ἡχηρὸν. Ἐρευνήσας δ' εὗρε τὸ δακτυλίδιον τῆς γυναικὸς του συνεχόμενον εἰς τὴν ἄκραν τοῦ ὠοῦ διὰ μεμβρά-

νώδους προσφύσεως. Τὸ πρᾶγμα γενόμενον γνωστὸν, προσέκαλεσεν ἐπιστημονικὴν ἐρευνάν, ἥτις ἐπεκύρωσε τὴν ἀλήθειαν αὐτοῦ. Ἐγνώσθη δηλαδὴ ὅτι πολλάκις ἐν τοῖς ὠοῖς εὐρέθησαν ξένα ἀντικείμενα, ἐν ἄλλῳ μὲν ἦλος ἢ λιθάριον, ἐν ἄλλῳ δὲ φύλλα, σκώληκες, κάνθαροι κτλ.

Εἰς τὰ συνήθη τοῦ ἐμπορίου εἶδη προσετέθη ἐπ' ἐσχάτων καὶ τὸ τῶν ἀγρίων θηρίων. Ἰδοὺ κατάλογος τῶν διαφόρων τιμῶν, εἰς ἃς πωλεῖ τὸ κάπως παράδοξον ἐμπόρευσμά του ὁ τὸ ἐπαγγεῖλμα τοῦτο μετερχόμενος. Εἰς ἰνδικὸς ἐλέφας τιμᾶται φρ. 12,500, ἡ βασιλικὴ τίγρις 7,000 φρ. Ἡ τιμὴ τῶν πιθήκων ποικίλλει κατὰ τὸ εἶδος αὐτῶν ἀπὸ 30 φρ. μέχρι 250· ἀλλ' οἱ ὠραιότεροι τοῦ εἶδους πωλοῦνται ἐνίοτε καὶ μέχρι 3,000, ὅταν εἶνε ἐν τῇ τελειοτέρᾳ αὐτῶν ἀναπτύξει, ἔχοντες ὕψος 4 ποδῶν καὶ εἰθισμένοι νὰ φέρωσιν οἰκοστολήν. Τοῦναντίον ὑψηλαὶ εἰσὶν αἱ τιμαὶ τῶν χορτοφάγων θηρίων· αἱ ἀντιλόποι καὶ οἱ ἵπποι οἱ ὄρειοι (pehres) δὲν ἔχουσιν ὠρισμένην τιμὴν, εἰς δ' ὥρατος ῥινόκερος πωλεῖται 10,000—12,000 φράγκων. Εὐθηνὰ εἶνε τὰ ἐρπετά· οὕτω ἡ κερασφόρος ἔχιδνα, ὁ φαρμακερώτερος ὄφις τῆς Ἀφρικῆς, τιμᾶται 10—12 φράγκων· ὁ βόας τῆς Ἰάβας πωλεῖται πρὸς δύο φράγκα τὸ ὑπεκατόμετρον, ἥτοι ἐὰν ἔχῃ μῆκος 6 μέτρων, στοιχίζει 1,200 φράγκα.

Ἐν τῶν παραδοξοτάτων, γράφει ὁ Παρισσός, τὰ ὁποῖα βλέπει ὁ ἀφικνούμενος εἰς Κίναν Εὐρωπαῖος εἶνε ἡ μανία ἣν ἔχουσιν οἱ κάτοικοι, νέοι καὶ γέροντες, πλούσιοι καὶ πένητες νὰ διασκεδάζωσι μὲ τοὺς χαρτίνους ἀετούς. Εὐρωπαῖος ἄρτι περὶ Κίνας γράφας διηγεῖται ὅτι, ἅμα ἀφίκετο εἰς Καντῶνα, εἶδε παρὰ τὴν ὁδὸν καθήμενον γηραιὸν τινα Κινέζον κρατοῦντα τὸ σχοινίον χαρτίνου ἀετοῦ καὶ παρατηροῦντα τὰς ἐναερίους κινήσεις τοῦ μετὰ σοβαρότητος ἅμα καὶ εὐχαριστήσεως. Ὁ περιηγητὴς ἀνεζήτησε πανταχοῦ τὸν παῖδα, χάριν τοῦ ὁποίου ὁ γέρον γινώσκων, ἀλλ' οὐδεὶς παρίστατο, καὶ ὁ γηραιὸς Κινέζος διεσκέδαζεν αὐτὸς καθ' ἑαυτόν.

Ἐκ τῆς μανίας ταύτης τῶν Κινέζων προκύπτει καὶ ἡ περὶ τοὺς χαρτίνους ἀετούς τελειοποίησις, ἥτις ἐν Εὐρώπῃ ὑπολείπεται πολὺ. Οἱ Κινέζοι, δύναται τις εἰπεῖν, ἀνύψωσαν εἰς τέχνην ἰδίαν τὴν κατασκευὴν τῶν ἐναερίων τούτων παιγνίων. Ὁ φέρων οὐρὰν ἀετοῦ θεωρεῖται βάρβαρον καὶ παιδικὸν τι ὄλως. Οἱ ἀληθεῖς ἐρασταὶ ἔχουσιν ἀετούς ἄνευ μὲν οὐρᾶς, παντοίους δὲ τὸ σχῆμα· τετραγώνους, στρογγύλους, ἑξαγώνους, ὀκταγώνους, τριγώνους, καρδιοσχημούς, καὶ οὕτω καθέξῃς.

Οἱ εὐθηνοὶ ἀετοὶ κατασκευάζονται ἐκ ξυλαρίων βαμβοῦ καὶ καλύπτονται διὰ λεπτοῦ, ἀλλὰ δυνατοῦ χάρτου, ἐφ' οὗ ζωγραφίζονται τὰ ποικίλα ἐκεῖνα φανταστικά σχήματα, ἅτινα βλέπομεν ἐπὶ τῶν διαφόρων κινεζικῶν σκευῶν. Οἱ ἀε-

τοὶ τῶν πλουσίων εἶνε κατεσκευασμένοι ἐκ με-
τάλλης, ἐξωγραφημένοι δ' ὑπὸ τεχνιτῶν ἱκανῶν,
φέροντες ἐπιχρυσώματα, ἅτινα ἀντανακλῶνται
εἰς τὸν ἥλιον, καὶ δεδεμένοι διὰ μεταξίων κλω-
στῶν. Τινὲς τούτων στοιχίζουσι καὶ μέχρι δισχι-
λίων φράγκων. Τὴν νύκτα τοὺς ἀετοὺς τούτους
οἱ Κινέζοι φωτίζουσιν ἀναρτῶντες φανούς χαρτί-
νους ποικίλους καὶ ποικιλοχρώμους. Ἀναμένουσι
δὲ πρὸ πάντων νύκτας ἐστερημένας τοῦ σεληναίου
φωτός διὰ νὰ τοὺς ἀναπετάσωσιν εἰς τὸν ἀέρα,
καὶ τότε ὠραιότατον θέαμα κινήτων ἀστέρων πα-
ρίσταται ἐν τῷ οὐρανῷ.

Καὶ ἡ τέχνη τοῦ ἀναπεταννύειν τοὺς ἀετοὺς
εἶνε τελειοποιημένη ἐν Κίνᾳ· οὕτω δὲν τρέχουσι
διὰ νὰ πετάσῃ ὁ ἀετός, ἀλλὰ χαμαὶ καθήμενοι
κατορθοῦσι νὰ τὸν ἀναπέμψωσιν· ἐντεῦθεν δὲ τὸ
παίγνιον τοῦτο ἐν Κίνᾳ εἶνε ἰδιον πάσης ἡλικίας
καὶ πάσης ἐποχῆς.

Οἱ ἐν Ἀθήναις ἀναγινώσκουσι τῆς «Ἑστίας»
ἐνθυμουμένη βεβαίως τὴν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔαρ
διελθούσαν ἐντεῦθεν ἑταιρίαν τῶν Ἀράβων ἀκρο-
βατῶν τῶν καλουμένων Βερὶ-ζούγ-ζούγ, ἥς μέ-
ρος ἀπετέλει καὶ ὁ ὄμιλος τῶν χαριέντων ἐκείνων
μικρῶν παιδιῶν. Ἡ ἐν τῇ Ἑταιρίᾳ ἐκείνῃ παρου-
σία τόσοσιν πλήθους τρυφερῶν παιδῶν φαίνεται ὅτι
εἶχεν ἐπιτευχθῇ διὰ μυσταροῦ καὶ ἀπανθρώπου τρό-
που, τὸ μυστήριον δὲ τοῦτο ἀπεκάλυψεν ἐσχάτως
Ἄγγλος τις, ὁ κ. Littler, βασιλικὸς σύμβουλος,
διατρίβων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἔνθα ἡ περὶ ἧς
ὁ λόγος Ἑταιρία εὗρίσκετο ἐκτελοῦσα τὰς ἀκρο-
βατικὰς αὐτῆς παραστάσεις. Τὰ τοῦ γεγονότος
τούτου ἀφηγεῖται ἐν ἐπιστολῇ αὐτοῦ ὁ κ. Littler,
ἣν δημοσίευουσι πᾶσαι αἱ ἐφημερίδες τοῦ Λον-
δίνου.

Ὁ θίσιος ἐκεῖνος τῶν ἀκροβατῶν, περιερχό-
μενος ἀπὸ πολλοῦ τὴν Εὐρώπην χάριν παραστά-
σεων, εἶχε πρὸ τινος χρόνου διέλθει καὶ διὰ τοῦ
Λονδίνου πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν· ἐν τῇ περιστά-
σει δὲ ταύτῃ ἐστρατολόγησε 13 παῖδας Ἀγγλους,
ἡλικίας 4-6 ἐτῶν, ἀγοράσας αὐτοὺς παρὰ τῶν
γονέων τῶν ἑκαστον ἀντὶ ποσοῦ 50 ἢ 60 φράγ-
κων. Τὴν βδελυρὰν ταύτην ἀπεμπόλησιν ὅπως
περικαλύψωσιν οἱ ἄθλιοι γονεῖς τῶν δυστυχῶν ἐ-
κείνων παιδῶν, προσεποιήθησαν ὅτι εἰσήγον αὐ-
τοὺς εἰς τὴν Ἑταιρίαν ἐπὶ σκοπῷ δῆθεν μαθητεύ-
σεως ἐν τῷ ἐπαγγέλματι, συνάψαντες μετὰ τῶν
ἀκροβατῶν συμβόλαιον καθ' ὅλους τοὺς νομίμους
τύπους, ἐν ᾧ ἐλέγετο «ὅτι τὰ παιδία ἐλευθέρως
καὶ οἰκείᾳ βουλῇ συνήνεσαν νὰ καταταχθῶσιν
ἐν τῇ Ἑταιρίᾳ ἐπὶ διάστημα 10-14 ἐτῶν».

Ἐκγυμνάσθεντες εἰς τὴν τέχνην οἱ μικροὶ ἐ-
κείνοι αἰχμάλωτοι ἤχθησαν τελευταῖον καὶ εἰς
Κωνσταντινούπολιν, ἔνθα παρέστησαν καὶ ἐνώ-
πιον τοῦ Σουλτάνου, εἰς ὃν ὁ διευθυντὴς τῆς Ἑ-
ταιρίας Ἀραψ ἐκ τῆς γαλλικῆς Ἀλγερίας καλού-
μενος Χατζῆ-Ἀλῆ-Βὲν-Μωχαμέτ, παρουσίασεν
αὐτοὺς ὡς γνησίους Ἀραβας Βερὶ-ζούγ-ζούγ. Ἐν-

ταῦθα εἶδεν αὐτοὺς ὁ κ. Littler, πολλὰ δὲ περὶ
τῆς Ἑταιρίας ἀκούσας ἀδόξενα, ὑπώπτευσεν ὑ-
ποκρυπτόμενόν τι ἐγκλημα, καὶ κατὰ τινὰ ἡμέραν
κατῳρήσας νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν κατοικίαν τῶν ἀ-
κροβατῶν ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Χατζῆ-Μωχαμέτ. Τότε
ἠδυνήθη ἐξ ὀφείας νὰ βεβαιωθῇ ὅτι τὰ ἀτυχῆ ἐ-
κεῖνα πλάσματα μυρίας ὑφίσταντο κακώσεις ἐκ
τῆς ἀνιλεοῦς βραδρότητος τοῦ δεσπότου αὐτῶν.
Κατόπιν ὅλα ὁμοῦ ἐντὸς ὁματίου μόλις ἔχον-
τος ἐμβὰδὸν δεκαπέντε τετραγωνικῶν ποδῶν,
λαμβάνοντα ὡς τροφὴν ἄρτον μόνον καὶ ὕδωρ,
κατακλινόμενα ἐπὶ τῶν σκιδίων τῶν κιβωτίων,
ἅτινα περιέκλειον τὰ ἀκροβατικὰ τῶν σκεύη, καὶ
πάντοτε διὰ ῥακῶν ἐνδεδυμένα, ἐκτὸς μόνον κατὰ
τὰς παραστάσεις, καὶ ἀσπλάγχχνως τυπτόμενα ὁ-
σάκις δὲν ἐξετέλουν ἀμέμπτως τὰς ἀκροβατικὰς
αὐτῶν ἀσκήσεις.

Κατόπιν τῆς ἐπισκέψεως ταύτης ὁ κ. Littler
μετέβη ἀμέσως παρὰ τῷ Βρετανῷ προσέξον κ.
Fawcett, εἰς ὃν ἐξέθηκε τὸ πρᾶγμα· οὗτος δ' ἀ-
πετάθη ἀμέσως εἰς τὸν λόρδον Γράμβιλλ ἐπικα-
λούμενος τὴν προστασίαν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν ἀτυ-
χῶν παιδιῶν, ὁ δ' ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργός
τῆς Ἀγγλίας διέταξε πάραυτα τὸν πρόξενον νὰ
παράλβῃ τοὺς παῖδας ἐκ τῶν ἀρπάγων αὐτῶν
καὶ ἀποστείλῃ ἀμέσως εἰς Ἀγγλίαν ὡς Ἀγγλους
ὑπηκόους ἐνδεεῖς. Ὁ κ. Littler κατῳρήσας ὡ-
σαύτως ν' ἀνακαλύψῃ καὶ τὰς οἰκογενεῖς, αἵτι-
νες διέπραξαν τὸ μυστὸν ἐγκλημα τῆς ἀπεμπο-
λήσεως τῶν ἰδίων τέκνων, καὶ αἵτινες νῦν θέλουσι
καταδιωχθῇ ὑπὸ τῶν ἀγγλικῶν δικαστηρίων, ἐ-
πιλαμβανόμενων ἀμέσως τῆς ὑποθέσεως. Ἐν τῷ
μεταξὺ δὲ ἔρνος γίνεται ἐν Λονδίνῳ ὑπὲρ τῶν
ταλαιπώρων ἐκείνων μικρῶν Βερὶ-ζούγ-ζούγ.

Κατὰ τινὰ στατιστικὴν τὸ μῆκος τῶν σι-
δηροδρόμων ὁλοκλήρου τῆς γῆς εἶνε 332,470 χι-
λιομέτρων. Ἐκ τούτων οἱ ἐν μόνῃ τῇ βορείῳ Ἀ-
μερικῇ ὑπάρχοντες ἔχουσι μῆκος 135,426, ἥτοι
ὑπὲρ τὸ τρίτον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ. Ἐρχεται εἰτα
ἡ Γερμανία, ἥς οἱ σιδηροδρόμοι ἔχουσι μῆκος 33,
400 χιλιομέτρων. Ἡ Μεγάλη Βρετανία μετὰ τῆς
Ἰρλανδίας ὑπερτεροῦσι τὴν Γαλλίαν κατὰ 3,400
χιλιομέτρα· διότι οἱ μὲν τῆς πρώτης μετροῦσι μῆ-
κος 28,000, οἱ δὲ τῆς Γαλλίας 24,600. Τὴν τε-
λευταίαν βαθμίδα ἐν τῇ κλίμακῃ κατέχουσιν ἡ
Ἰαπωνία καὶ ἡ Ἑλλάς, ὧν πάλιν ἡ δευτέρα ὑ-
πολείπεται πολλὴ τῆς πρώτης ἐχούσης 496 χιλι-
ομέτρων σιδηροδρόμους, ἐνῷ ἡ Ἑλλάς, τὸ πρότυ-
πον βασιλείον, ἔχει τὸν μικροσκοπικώτερον πάν-
των τῶν σιδηροδρόμων, διήκοντα εἰς μῆκος μό-
λις 9 χιλιομέτρων.

Ἰσχυρίζεται ὅτι τὸ ἔδαφος ὅλης τῆς Ἀγ-
γλίας εἶνε ἰδιοκτησία 30,000 προσώπων, ἐξ ὧν
οἱ 150 μόνον κατέχουσι τὸ ἥμισυ αὐτοῦ.

Εἰς ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ.